

ERDÉLYI LAP

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
A. I., Disztér 2. tp. Buda

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 600, fél évre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P. fél évre 25 P. negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

A hitbuzgóság ősi földjén

Irta: Paál Árpád

A Szentlélek segítségül hívása mellett most szombaton megkezdődik a katolikus nagygyűlés Gyergyószentmiklóson, a Székelyföldön. Abban a székely megyében, amely különösen nevezetes arról, hogy hitéért szabadságharcokat is vívott. Nem képmutató kegyeskedés tehát ott a hitélet, nem is divatoskodás, hanem ősi hagyomány, történelmi múltból nőtt ki a jelen. Ez a sokszázados háttér az idők erejét is hozza minden új erőlködéssel szemben, amely a dédapák hitéből kiforgatni akarja az unokákat.

A kiforgatáshoz az új idők izgága szelleme a nyomort és gondot hívja segítségül. Ez az izgága szellem még az ősi hitben is hibát talál. Azt mondja, hogy a hit ostobává tette az embereket s az ostoba emberek nyakukra engedték nőni a bajokat. Emiatt van szerinte nyomor és gondok sokasága. Az izgága szellem tehát „okosságra” tanítgatja az embereket, s minél inkább tanítgatja, annál több elégedetlenséget és zavart gyűjt föl a lelkükben. Annál több lesz a bizalmatlanság és a gyűlölködés az emberek között. A még több „okosság” csak szaporíthatja ezeket a fekete gomolygásokat.

Nincs igaza az izgága szellemnek, ha azt mondja, hogy a hit ostobává teszi az embereket. A babonák és bálványimádások hozhatnak ilyen ostobaságokat, de Krisztus hite az emberiség életének legtisztább felvilágosítója. Az Isten irányában való végtelenséget is megnyitja, de az embertársak iránti szeretet parancsával a földi véges életet is legüdvösebb művelődés felé tereli.

Eppen az a baj, hogy ettől a művelődéstől némely külön tudásra törekvés elszakított. Ez a külön tudásra törekvés az embertársak iránti figyelem helyébe is csak a magunkra figyelést iktatta. Csábítóvá tette így az önzést és könnyebbé, mint az önzetlenséget. A Krisztushit nélküli tudás így létesített egy új kultúrát, amely emberek önimádásának a bódítószereit használja. Ezek a bódítószerek butítanak, s ezek miatt váltak ostobákká az emberek. Ezek az ostoba emberek az egymás iránti ellenségeskedés minél kicifrázottabb rendszereirein törik a fejüket, s így csinálnak az Istenadta természetes élet helyett mesterséges állapotokat, folytonos szembenállásokat, kiaknázásokat és emberüldözéseket. Természetes, hogy ilyen szövevényessé kiképzett gyűlöletrendszerben az emberek egymástól boldogulni nem tudnak.

A hit az emberek közötti bizalmat tanítja. A hit tehát ezt az elfajult állapotokat nem okozhatta. Ellenben okozta a hitetlenség magánakvaló, önző okoskodása, amely végeredményben a legnagyobb butaság. A hitetlenségnek ez az ostobasága tenyésztette ki a mostani eldurvult állapotokat.

A Székelyföldön természetes gazdálkodás folyt, az emberek a maguk egyszerűségében megértették, szerették és becsülték egymást. Az önzések nagytudománya azonban oda is elérkezett, meghontotta az ősi vagyonok és gazdálkodások egyszerűségét, s az utóbbi időkben már a keresztényellenes izgágaságok ott, a Székelyföldön is megkapták a maguk ka-

A külföldi hitelezők falanxot készítettek a transzfermoratórium ellen

Elmarad a szeptember ötödiki párizsi egyezkedési tárgyalás. Ghelmegeanu Titulescuhoz utazott. A kormányt kinos helyzetbe hozták a külföldi hitelezők

Bukarest. Saját tud. Szerdán éjjel értesítés jött a román külügyminisztériumhoz, amely szerint a francia hitelezők egyesülete nem hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni a román kormánnyal a külföldi adósságok rendezéséről mindaddig, amíg a transzfermoratórium érvényben van. Egyidejűleg közölték a román kormánnyal, hogy a francia hitelezők egyesületének álláspontjával szolidárisak a többi külföldi államok hitelezői is.

Természetes, hogy ezek után a szeptember 5-ére kitűzött egyezkedési tárgyalások a külföldi hitelezőkkel nem tarthatók meg többé.

A román delegáció elnöke mégis elutazik Párizsba, de szeptember 5-én, ha a külföldi hitelezők továbbra is tartanak álláspontjuk mellett, nem lesz kivel tárgyalnia. Ezzel teljesen új helyzet teremtődött. A külföldi tartozások ügyében új tájékozódásokra van szükség, amelyekre vonatkozólag tegnap több miniszteri értekezlet is volt.

Régel 8 órakor a pénzügyminiszter *Anghelulescuval*, a Nemzeti Bank kormányzójával folytatott megbeszélést. Kormánykörök szerint úgy a Banca Nationala és a pénzügyminiszter, mint pedig a pénzügyminiszter és a

kormány többi tagjai között teljes a meg egyezés arra vonatkozólag, hogy *Románia milyen ellenintézkedéseket tegyen?*

Eszerint a külföldi hitelezők magatartására válaszul a kormány fel fogja függeszteni a folyó évben még esedékes részletből egymilliárd 350 millió lei kifizetését, annál is inkább, mert ez a nemfizetés tulajdonképpen már nyilvánvaló a folyó évi költségvetés indokolásából s a párizsi tárgyalások inkább csak a fizetés elhalasztásának módozataira vonatkoztak volna.

Ez a hivatalos vigasztalódás. Valójában azonban meglehetősen megütközéssel fogadta a kormány a francia hitelezők értesítését és *Ghelmegeanu* még ma elutazik *Titulescuhoz* fontos megbízással a kormány részéről és nyilvánvalólag kérni fogja, hogy befolysának lat-bavetésével kísérelje meg az intervenciót a francia hitelezőknel.

A tárgyalásokra kijelölt bizottság többi tagjai egyelőre Bukarestben fognak készenlétben állani, hogy a Titulescutól Párizsba utazó *Ghelmegeanu*nak esetleges értesítésére azonnal útrakelhessenek.

Daladier francia miniszterelnök szint vallott a háború mellett

Készenlétbe helyezték az összes francia erődöket. Hitler lapja nyugodtan fogadja a francia bevallást

Berlinből jelentik: A német sajtó még mindig élénken kommentálja *Daladier* francia miniszterelnök beszédét, amit a lotharingiai erődítményeknél tett. A berlini lapok azt írják, hogy *Daladier* nyíltan szint vallott a háború mellett. *Hitler* hivatalos lapja, az *Angriff*, nyugodt hangon regisztrálja *Daladier* harcias beszédét. „Nekünk jobban tetszik a nyíltan szintvalló *Daladier*, mint az alakoskodó *Herriot*” — írja a nemzeti szociálisták hivatalos lapja.

Párizsból jelentik: A francia kormány pénteken minisztertanácsot tart. A minisztertanácson *Daladier* beszámol a francia erődöknél tett látogatásáról. Az *Excelsior* közlése szerint a minisztertanács az Ausztria—Németország közötti feszültség is szóba kerül és megvitatják Ausztria súlyos helyzetét, *Paul Boncour* pedig beszámol arról a másfélórás megbeszélésekről, amit csütörtökön délután folytatott az angol ügyvivővel.

paszkodó talaját. Ott is tudnak bujtogatni, mint ahogyan ki tudtak kezdeni más egyszerű és hívő néptestületeket is.

A katolikus nagygyűlés összeseregése azt jelenti, hogy népünk érzi ezt a lelki és hitbeli megtámadtatást, s ösztönszerűen védekezik ellene. Nem azért gyűl össze, mert alapszabályok kötelezik bizonyos ilyen formákra. Hanem a sokszázados mélységű Krisztushit ereje áll a mi kikezdett és megkísértett kerületeinken. Ennek az ősi hitnek az összetartása kitarja a maga ölelő karját és visszavonja magához mindazokat, akiket a keserűség izgató-

saival elszakítottak tőle.

Ez az értelme van a gyergyószentmiklósi katolikus nagygyűlésnek is. Hithűség gyűl ott össze a hitetlenségi áramlatokkal szemben. Együtt a néphűség is kifejti ott a maga ősi erkölcsi erőit. Hisz az elszakítottakat is a vérség ősi szeretetének a hívásával tudja visszavonani. Igen, a hit diadalmaskodni fog azért, mert benne van a vérünkben, benne van népünk átörökölt szellemében. A Szentleket segítségül hívjuk, s Ő nekünk a magunk lelkét fogja visszaadni. Azzal segít rajtunk, s az lesz a mi legjobb segítségünk.

Szabó Béni képviselő üzenete a kiskereskedőkhöz és kisiparosokhoz

Mint már közöltem, a pénzügyminisztérium a központi bélyegügyi bizottság 1927 július 2-iki határozata alapján 118—217—933 július 15. szám alatt elrendelte, hogy a kiskereskedők és a pék, hentes, mészáros stb. kisiparosok 1933 szept. 1-től kezdve üzemükkel kapcsolatosan rendes kereskedelmi könyveket vezessenek.

Közöltem aztán, hogy azon sérelmes rendelettel kapcsolatosan az érdekelt kiskereskedők és kisiparosok nevében részletes beadvánnyal fordultam a pénzügyminiszter urat helyettesítő Ghelmegeanu alminiszter urhoz, aki dacára annak, hogy reámutattam arra, hogy több, a fentemlített bélyegügyi bizottsági határozat után hozott törvény mentesíti a kisiparosokat és kiskereskedőket a könyvvezetés kötelezettsége alól, kijelentette, hogy a sérelmes rendelet nem áll módjában változtatni.

Ezen elutasítás után az erdélyi kiskereskedők nevében 28-729—933 aug. 25. a kisiparosok nevében pedig 28-730—933 aug. 25. szám alatt újabb kérelemmel fordultam a pénzügyminiszter urhoz, kérve a sérelmes rendelet visszavonását.

Ugyanakkor pedig 90-241—933 aug. 25 és 90-239—933 aug. 25. szám alatt a kiskereskedők, illetve kisiparosok nevében részletesen megokolt kérelemmel fordultam a kereskedelmi és iparügyi miniszter urat, továbbá 48-648—933 aug. 25. szám alatt a kisiparosok nevében a munkaügyi miniszter urat, arra, hogy e rendkívül sérelmes, mondhatni katasztrófális és törvénybe ütköző rendelet visszavonása érdekében a pénzügyminiszter úrnál intervenáljanak.

Ha ezen újabb eljárásaimnak sem lenne

eredménye, úgy ha az érdekelt kiskereskedő és kisiparos szervek úgy kívánják, a Semmitőszékhez fordulunk döntés végett. Természetesen az esetben, amíg a döntés megtörténik, az illető kiskereskedőkre és kisiparosokra bizuk annak elhatározását, hogy szeptember 1-én a rendelet szerint beállítják-e a kereskedelmi könyveket, vagy saját felelősségükre bevárják a Semmitőszék döntését, feltéve, ha fenti szervek oda utalják a kérdést, amelyről a lapok útján fogjuk értesíteni az érdekelt kiskereskedőket és kisiparosokat.

Brassó, augusztus 30.

Szabó Béni, képviselő.

Tanító urak figyelmébe ajánljuk az újra engedélyezett, III. kiadásu, bővített Bálint Akos

„Öröm abécé“-t.

Ara kötve: 35 lei,

tanítóknak árengedménnyel szállítja:

Márk István könyvkereskedése
Gheorgheni, jud. Ciuc

és az Unsegélyző, Cluj.

Körözőlevél Hofer és társai ellen

— Tömeges letartóztatások Tirolban —

Bozenből jelentik: Hofer Ferenc, nemzeti szocialista vezérnek az innsbrucki börtönből való megszökése miatt tömeges letartóztatások történnék Tirolban. Eddig mintegy százötven nemzeti szocialista vezetőembert tartóztattak

le, Hofer és társai ellen pedig, akik még mindig olasz területen tartózkodnak, körözőlevelet adtak ki. Hofer Ferencet, akinél a térdén kapott sebesülése miatt, sebláz lépett fel, egyelőre a brixeni kórházba szállították.

A Báthory-ünnepségre érkező magyar küldöttség lelkes fogadtatása Lengyelországban

Varsóból jelentik: Jelentették, hogy Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király születésének 400 éves fordulóját fényes ünnepségek keretében, nagy lelkesedéssel üli meg az új államéletre támadt Lengyelország.

A Báthory-ünnepségeken résztvevő magyar küldöttség szerdán este Krakóba érkezett. Amikor a vonat beért a pályaudvarra, a zenekar a magyar Himnuszot játszotta. A pályaudvaron a magyar kiküldöttek fogadására megjelent személyiségek között ott volt Szemberk helyettes külügyminiszter, Matuska Péter varsói magyar követ, Sapieha krakói metropolita, a krakói vajda, a polgármester és a magyar kolónia igen sok tagja. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, a magyar küldöttség vezetője a kiszállás után elhaladt a kivételesen díszszázad előtt. A pályaudvar fogadótermében Kaplicki krakói polgármester üdvö-

zölte a magyar vendégeket és beszédében rámutatott a magyar és lengyel nemzetelek egymáshoz fűző tradicionális barátságára és megemlítette, hogy nem először jár lengyel földön magyar küldöttség, hogy résztvegyen a lengyelek nemzeti ünnepén. A magyar küldöttség nevében Kállay Miklós földművelésügyi miniszter köszöntö meg a fogadást, hangoztatván azt az őszinte barátságot, amelyet a két nemzet egymás iránt érez. A szállásokra hajtató magyar kiküldötteket az utcán mindenütt hatalmas tömeg fogadta s magyar nyelven kiáltotta: „Eljen Magyarország!” A magyar küldöttség tagjai este résztvettek azon a díszvacsorán, amelyet Krakó polgármestere adott tiszteletükre. Krakó városának utcáit mindenütt lengyel és magyar zászlók díszítik.

Moscicki, köztársasági elnök este kilenc órákor érkezett Krakóba.

PAPINI:
Athenaeum-kiadás.
Krisztus története
Kapható: az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál.
Propaganda kiadás. 572 oldal. :: Egészvászonnkötés. Ara: 90 lei és portó.

Szent Tamás glosszái

Irtja: Pekár Gyula

nov. 5.

En is naplót írjak, mint a nagyanyáink? A papa a hibás, ő rendezti ezeket a Hubertus vadászatokat. Snob-vadászatok! Ugy unom őket. Tavaly a belga-francia vendégeink miatt egészen párizsiak voltunk, ez idén lordok és skót tisztek vannak nálunk, hát teljesen angolok vagyunk, — whiskey meg goldflake cigaretták járja, a billárdon angol folyóiratok tarkállanak... ahogy Zsiga bácsi mondja, legközelebb már a kutyáink is angolul fognak ugatni! En idegenül járok ebben a hotelhallvilágban, főként az esti vadászbálakon, amelyeknek Simmy Pista, Tangó Muki és Fox-trottili Gyurka a diktátorai. Ők üldöznek legjobban „romantikus unalmamért”. Ha zsebkezdőmet vagy legyezőmet ott feledek valamelyik széken, mingyárt tüntetően futnak utánam: „tessék...” „Fanny hagyományait!” Ezért szoktem meg ma is a táncból ide az én fehér szobáskámba. De szeretném az uri jazzbohócoknak utána kiáltani: csak gúnyoljátok ezt a drága szép könyvet, én a sok külföldi divatörjögés közepette igenis magyar leány maradok s jobb szeretem a Kármán érzékenységét azoknál a Dekobráknál, amelyeket Etta nővérem olvas. Bevallom, én igenis hőskről álmodok... „Kérem, édes Fanny”, vágta a szemembe erre Fox-trottili Gyurka. — „ez perverzítés a mai világban!” Lehet, — szoltam, —

de Tristán, Lancelot, Tankréd mégis csak szebbek tán a detektivregények tolvaj és betörő hőseinél? De mást is bevallok még neked, édes naplóm, de csak neked! En az itteni gavallérokat azzal vizsgáztatom magam előtt, hogy egymásután képzelem bele őket imádott hősőm, Lancelot páncéljába, fegyverzetébe. Kacagató egy szigorlat, amelyen sorra mind megbuknak, nyegle karikatúrákká válnak. Mind, mind, mind... Azaz tán mégse mind. Várjunk csak. Van egy valaki... igen. Zoltán határozottan jól festene a Lancelot páncéljában!

Itt azonban meg kell állnom, hogy illően megrójam magamat. Hogy szólíthatok én így egyszerűen Zoltánnak egy vadidegn urat, akivel még alig váltottam szót? Palocsay Zoltán szép fiú, lehet huszonnyolc éves, magas, komoly s valami rokonszenves szomorúság van a nagy sötét szemében. Most is látom, a kandallóhoz támaszkodva, mint udvarol annak az orosz agárforma, de angolosra kivasalt fiú sporthölgynek, a híres Blendorffnének. Eh hát, mi közöm hozzá? Csak udvaroljon! Azért mégis jól állna neki a Lancelot páncélja. Elég. Lefekszem. Mingyárt elalszom. Még felriadok egy pillanatra: ugyan kivel táncol most odalenn a szalonban Palocsay?

nov. 6.

Semmi. Csak a társaság kezd jobban tagolódni. Két tábor, két vetélkedő királynő áll egymással szemben, akik nyilván halálisan gyűlölik egymást. Blendorffné: London, körülötte hemzsegnék a lordok, a skót tisztek s

magyar részről az anglizáló pesti snobok, — no meg Palocsay. Gorszky Ida Párizst képviseli, s azt hiszem, övé lesz a pálmá. Fitosan csinós, kifestett macskaasszony, azonkívül még elvált nő is, sok előny ez egyszerre! Nem lehet sok szíve. Ma este hosszan figyeltem Palocsayt. Mily hűségesen ült ott Blendorffné mellett! Egy szót se szoltak egymáshoz. Ugy látszik, ez az igaz szerelem. Vajjon mit szerethet ezen a fiús divatbábon, ezen a csupa pöz agárasszonyon? Végre is megszólítottam:

— Mily szomorú maga! Miért nem csatlakozik inkább Idához, ott legalább felvidulna kissé.

— Nem lehet... De maga jó leány — tette hozzá s úgy nézett rám, mintha most látna először — tudja mit? Legyünk barátok...

Hosszan elbeszélgettünk. Miről is? Nem from le. Elalvás előtt ugys még százszor is át fogom gondolni szavait.

nov. 7.

Csitt, reszket a toll a kezemben! Hogy is történt? Ma pihenő nap volt s a vadásztársaság unalmában felfedező útra indult a kastélyban, sorra járta annak régi zugait. En Blendorffné mögött Palocsayval haladtam s az öreg bátyia könyvtárszobájából kijövet, kissé hátramaradtam. Bevallom, azt akartam tudni, Zoltán észreveszi-e s velem marad-e? Ostobaság! Dehogy is maradt, hátra se nézett, ment tovább Blendorffné után. Manjen! En maradtam szólóban s elkeseredetten néztem körül a könyvpölcékkal, földgömbökkel és fi-

Maniu feltűnést keltő nyilatkozata

„A magyarok halálos ellenségeim voltak, de okmányhamisítást nem követtek volna el azért, hogy engem kompromittáljanak...“ — mondotta állítólag Maniu

Bukarest. Saját tud. Demostene Botez jasi nemzetipárti képviselő két napig vendége volt Maniunak Badacsonyan. A visszavonult vezérrel folytatott beszélgetéseiről nem nyilatkozik Botez, de a Selezki-üggyel kapcsolatban mégis a következőket mondotta az újságíróknak:

— Maniu — mondotta Botez, — így nyilatkozott:

— Mindenki ismerheti a hadiszermegrendelések körüli tevékenységemet. A törvény szerint évenként legalább egyszer össze kell hívni a legfőbb honvédelmi tanácsot. A liberálisok összesen csak egyszer hívták össze, én ebben a tekintetben is tiszteletben tartottam a törvényt és a legfőbb honvédelmi tanáccsal fenntartott kapcsolataim alapján azt a meggyőződést szereztem, hogy a hadseregnek feltétlenül szüksége van hadfelszerelésre. En a Resicándl csináltam egy egymilliórd leies megrendelést. Mindezek után, hogy lehet egy percig is gyanúsítani engem azzal, hogy elhanyagoltam volna a hadsereg érdekeit? Nagyon rosszul esik, hogy ilyen vádakkal illettek.

— A magyarok, — folytatta Botez Maniu nyilatkozatát, — akik halálos ellenségeim voltak és készek lettek volna nemzeti hősnak nyilvánítani azt, aki engem megöl, nem követtek volna el okmányhamisítást ellenem, nem iktattak volna be egy okmányt hamis részeket az állami hatóságok védelme alatt, csak azért, hogy engem kompromittáljanak. Illendő volna — mondotta Maniu, — hogy a hatóságok vizsgálatot indítsanak és ha a közbeiktatott részek tényleg hamisak, nyerjék el az okmányhamisítók a méltó büntetésüket, ha pedig nem hamisítványok, akkor büntessék meg a hatóságok rágalmozóit!

A Curentul megjegyzi, hogy ime: Maniu a Botez nyilatkozata szerint is ugyanazokat mondotta, amiket a Curentul híradása szerint Samsonovici hadügyminiszternek meg is írt és hivatalosan mégis cáfolták, hogy Maniu ilyen levelet küldött volna a hadügyminiszternek.

Botez képviselő azt a meglepő kijelentést

is tette még, hogy Maniu nem fog talán harcot indítani a kormány ellen, de nem követeli meg többé barátaitól, hogy saját belátásuk ellenére tovább támogassák ezt a kormányt, ami azt jelenti, hogy mindazok, akik Maniu híveinek érzik magukat, visszanyerték cselekvési szabadságukat...

Kedvező atmoszférában kezdte meg tárgyalásait a román-magyar delegáció Bukarestben

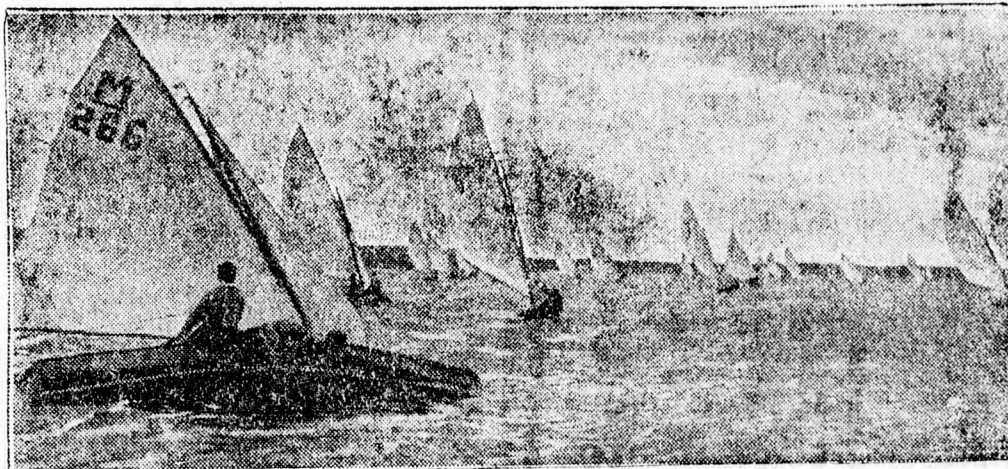
Bukarest. Saját tud. A román és magyar delegáció tegnap délelőtt tartotta megnyitó értekezletét a fennálló clearing-egyezmény módosítására vonatkozólag. A magyar bizottságot Magyary bukaresti követ vezeti, tagjai a bizottságnak: Ferenczi Izsó, Takács Károly, Pásztor Ödön, Korody Sándor, a Külkereskedelmi Intézet ipari osztályának vezetője, valamint Gaszner Aurél.

Román részről résztvettek a tanácskozáson Tilea, Cezar Popescu és Dumitrescu, a

Nem tudjuk, hogy szószerint adta-e vissza Botez Maniunak a magyarokra vonatkozó szavait és kételkedünk is benne. Maniu sokkal jobban ismeri a magyarságot, semhogy ne tudná, hogy minden gyilkos merénylet távol áll a magyar karaktertől és mélyen megveti, bárki ellen is kövessék el. Abban is téved Maniu, ha azt gondolja, hogy a magyarok halálos ellenségei. A politikai ellenfelet a magyarság sohasem gyűlölte, (aminthogy a gyűlölködés sem tartozik a magyar jellemvonások közé, ép úgy, mint a bosszuállás). A politikai élet kiforrottsága a magyarságnál már eleve kizárja, hogy az ellenfélben halálos ellenfelet lássunk. Mindezeket föltétlenül tudja Maniu, (de nem ismeri az okiráltságbeli Botez) s így a „halálos ellenség“ kifejezése hamisnak látszik és az ő részéről való megerősítésre szorul.

Banca Nationala igazgatója. A tárgyalásokat délután is folytatták. Azok kedvező mederben folynak és két-három nap alatt előreláthatólag befejeződnek.

A tárgyalásokon román részről elsősorban a fakivitel kérdéseiben várnak előterjesztést, magyar részről arra vonatkozólag történik előterjesztés, hogy jövőben Románia az engedélyeket gyorsabban és simábban adja ki a magyar importárakra vonatkozólag.

Nyári élet az Adrián.

zikai gépekkel teli boltíves Faust-szobában, ahol gyerekkoromban annyit üldögéltem a tudós nagypapa lábánál, aki csak engem tűrt meg maga mellett. Eszembe jutott, gyerekésszel hogy féltem én ott a glóbus és gépszörnyektől, de főként a polcon lent álló vaskos fekete könyvektől. Legjobban rettegtem attól a szélről álló vaspántos kodextől: a „Szent Tamás glosszái“-tól. Sohse mertem még csak a közelébe is lépni. Eh, gondoltam, nézzük meg végre az öreget, nem fog megharapni. Hát nem is harapott meg, de ahogy kihúzó a vén kodexet, egyszerre csak egészen modern levélpapír hull ki elsárgult lapjai közül. Friss írás és ferdített írás, szívem dobog: „csak anynyit, imádom magat s meghalok egy csókjáért! Micsoda nagyszerű eszme is volt az magától, hogy ittlétünk alatt, a pletykás vadászsokadalom közepette, ebben az öreg kódexben levelezzünk! Ime, a jó Szent Tamásra bízom szerelmünk titkát, őt kérlelem, indítsa könyörületre irántam szeszélyes szívét. Csak egy, egyetlen csókot... tán a folyosón este, vagy a szobája nyíló ajtajában? Irja, mondja, bizonyítsa, hogy szeret!“

En szédültem a felfedezésre: Ki írja ezt és kinek?! Am épp csak annyi időm volt, hogy az öreg Tamást a beléje rejtett levéllel együtt visszaállítsam a helyére. Nesz... Ki az? Tolvajként nem más, mint Gorszky Ida surran be. Meghökken, elpirul: „Mit csinálsz itt, kiscikém?“ — „Semmit, a társaságot keresem.“ — „En is, aranyom, csak eredj előre, megyek

utánad, Fannykám...“ Kisompolyogtam, még be is tettem magam mögött a vasajtót. De tudtam én, van azon egy rozsdás lyuk — benézek s látom, Ida mint veszi ki Szent Tamásból a levlet s csuszlat helyébe másikat. No megállj! Ida kijön, én a nyíló vasajtó mögé búvok s besurranok. Kusza sorok: „Kedves barátom, maga kíváncsi és türelmetlen, hát jó, a maga kedvéért leírom ezt a szót: szeretem s azt is bevallom, most már én is szívesen megadnám magának a kért csókot. Tán lesz is alkalom rá, csak semmi vigyázatlanúság, — én tisztességes nő vagyok! Azért csak írjon bátran mindennap a mondott időben, írja, hogy szeret. Jól esik olvasnom...“

Utálát! Látatlanban is sajnálni kezdtem az Ida áldozatát.

nov. 11.

Folyik a levelezés. Olvasom, ellenőrzöm. Forró vallomások a férfi részéről, kacér játék, ernyesztő hitegetés az Ida részéről. Ó, hogy bámulom őt esténként! Micsoda színész-tehetség, hány embert bolondít egyszerre. Sorra veszem udvara gavallérjait, de ma se tudom még, ki az ő titokzatos levelezője?

nov. 12.

Árulás, gyalázat! Betege vagyok a rettenő felfedezésnek. És először is csak azt restellem, hogy az utóbbi napok alatt már oly meszsziire mentem Palocsay iránti rokonszenvemben, gyöngeségemben. Oly álmódzó édesen tudunk csevegni... Most vége. Gonosz ember, megcsalt, rászédelt. Elmondom. De előre kell

bocsátanom valamit. Akkor már az ellentét a két tábor közt, hogy a Blendorffisták alig beszélnek többé a Gorszkystákkal. A dolog kezd kellemetlen lenni s én, mint házikisasszony, szóvá is tettem ezt ma szokott csevegésünk folyamán Palocsay előtt: „nézze, tudom, maga másba szerelmes, de mégis... menjen már egyszer át oda Idához, udvaroljon neki kicsit, hisz amióta itt van, ugye szólt hozzá még egy szót se...“ — „Dehogy is megyek“ — nevetett ő, — „oly jó itt magával beszélgetni! De ha ép áthidalást akar a két tábor közt, mingyárt csinálók én általános társalgást.“ Kíváncsi voltam. S ime, Palocsay egyszerre csak a védőszentekről kezd beszélni Blendorffinak: „az én pátrónusom, p. o. Szent Tamás...“ s ugyanekkor váratlanul és tüntető hangosan átkiált a szalon tulsó sarkában székülő Gorszky-táborba:

— És a magáé, Ida méltósága? Tán Szent Tamás a maga védőszentje is?

Szemük találkozik. Palocsay csupa szenvedély, Ida kedvetlen. Nevet:

— Ó nem. Már nem...

En azt hittem, a villám ér. Tehát Palocsay a titkos levelező?! Vad gyönyörrel húzom alá: gyűlölöm, megvetem őt, undorodom tőle! Leánybüszkeségem lázad: hogy lehet egy férfi ily ideálisan szerelmes egy asszonyba, pláne elvált asszonyba, aki már a másé volt? Az ily ideális szerelemre csak nekünk, lányoknak van jogunk, hisz ugy is annyian vagyunk. De Ida jól megfelelt, úgy kell neki!

Temesvár, mint kikötőváros...

Szomorú csend demonstrálja a kontingentálás hatását.
Tizenötezer vagon árú helyett — még csak ezer sem.

Galac kapja az engedélyeket a kontingentált árukra

Temesvár. Saját tud. Ennek a mi csendes, szerény Bega-csatornánknak a révén kikötőváros lettünk. Temesvár hivatalosan is kikötőnek van deklarálva s ennél fogva a kikötőjén áthaladó árúk szállítása még a vasuton kedvezményes díjszabás alá esik. És ilyenkor, éppen ilyenkor itt a szezon! Különösen most, hogy hivatalosan is kikötő vagyunk, favorizált kikötő! Ki tudja, tán megint olyan itt a forgalom, mint annakidején, régen, amikor — amikor erre fel még nem járt vasut. A múlt század első felében külföldi utazó (Kohl: Hundert Tage auf Reisen) lelkendezve írja a Begáról, hogy ez a csatorna, amely végigvonul a Báziságon, legjelentősebb szállítási útja mindazon árúknak, amelyeket ez a gazdag ország másoknak leadhat. A begai gabonahajók Győrre mennek fel a Dunán, a Száván, a Kulpán pedig Laibachig vagy az adriai kikötőknek közvetítik a felesleget... Így volt ez valamikor, de már a háború előtt, például 1912-ben, amikor különben is sürgős kikötésre és mélyítésre szorult a Bega, a temesvári hajóállomás évi forgalma csak 100 ezer tonna gabona és liszt, százötven ezer tonna egyéb áru; leadásra pedig nyolcadfélszer tonna gabona és liszt és százkilencven ezer tonna egyéb áru.

Itt a szezon s a rakodópartnak „nevezett” partrészlet előtt, már messziről látni, hogy néhány dunai uszályhajó vesztegel. Bádogtetejük... már évek óta nem látni a régi, tipikus begai uszályhajókat, amelyek sokkal kisebbek s tisztára bekátrányozott fából voltak építve. De a rakparton: csend fogad. Kinos csend. Amarra néhány bála van letakarva vitorlavászonnal s a közelben álmotagon ül egy fegyveres katona. Mert nemesek a hajósügynökség, hanem a begai vámhivatal is itt van a közelben.

A hajósügynökségnél mindent megtudunk. Egykori forgalomról, jelenlegi csendről.

Először is: hogy a temesvári kikötőben sokféle hajóstársaság van képviselve. Elsősorban az osztrák Donau Dampfschiffahrts-Gesellschaft (DDSG), amelynek irodájába térünk s amely iroda képviseli a Magyar Folyám- és Tengerhajózási Társaságot s a Bayerischer

Lloydot. De van két román társaság is, a SRD és a NFR.

S az első, amit megtudunk, szomorú dolog. Teljesen összhangban áll a kinti nagy, nyomasztó csenddel.

— Az áruszállítás állása — mondják — csudaalacsony. Száz éve áll már fenn a társaságunk. — tavaly volt a centennárium, — de itt még sohasem volt olyan gyenge, mint ez idén. Temesvár, mint kikötő, az új határkialakulások óta az előbbinél sokkalta nagyobb jelentőségre tett volna szert, mert hiszen határállomás lett. Azonban igen szomorú, hogy amíg ugyanis 1931-ben tizenötezer vagonot tett ki a kikötő évi exportforgalma, az évi import pedig ezer vagon, addig ezidén mindössze vagy ötszázhuszonnyolc vagonra rugott a forgalom s ha a kontingentálási engedélyek megérkeznek, felrug talán — talán ezer vagonra.

Már ebből a néhány adatból is — eleget látni. Azt is, hogy inkább exportállomás a szerepe. Tavaly rossz termés volt, mondják, az idén a búzát nem lehet kivinni. S az egyéb

forgalom a kontingentálási rendszer miatt, jutott kátyuba. Export jelenleg csak repcében és más olajosáruban van. Megjegyzendő, hogy a román hajóstársaságoknak meg van a privilegiúmuk, más román kikötőből is szállítani, ide Temesvárra. És ez a körülmény tartja most még valahogy a lelket a szállításban. Galacra át például könnyebben beengedik a külföldi árut. Galacból, víziúton, olajok, kémiai anyagok, rizs és egyéb gyarmatárú érkezik: a kontingentálás alá eső cikkek! S ebből arra is lehet mingyárt következtetni, hogy nyilvánvalóan Galacra engedélyezik inkább a kontingentált árut.

— Várjuk a forgalmat — mondják még. — Vagyis szeretnők, ha volna. A Bega most ki van kotorva, kimélyítve s a régi begai uszályhajók helyett, amelyeknek tíz vagon befogadóképességük volt, csupa dunai uszály jár a Bégán, hatvan vagonot kitevő hajókkal. Csak áru kell hozzá. És nagyon kedvező is a mi begai víziútunk. És folytatása a Tisza, Duna. A Németországba való szállításnál például ép úgy, mint Brailáig. Higgye meg, ötvenszázalékos megtakarítás! Például, mondjuk, valamely árunak Hamburgból Nagyváradig való szállítása vasuton hat márká szakkilónként: a víziút igénybevételével egészen bizonyosan lecsökken a szállítási költség három márkára.

...De amikor úgy állunk, ahogyan éppen állunk!

Fényes sikerrel folyt le a Katolikus Népszövetség szociális továbbképző tanfolyama

(Gyergyóalfalu.) Ennek a vadregényes székelly falunak mozgalmas napjai voltak augusztus 28-tól 31-ig. Nem kevesebb, mint 90 erdélyi tanárt, kat. lelkészt, tanárt, tanítót, diákot hívott ide össze a Kat. Népszövetség, hogy egy u. n. szociális továbbképző tanfolyamon feltárja előttük az egyház álláspontját ebben a nagy horderejű kérdésben.

Szükség volt erre a tanfolyamra nemcsak azért, mert a különböző viták bő alkalmat nyújtottak az egységes állásfoglalás kialakítására, hanem szükség volt főképpen abból a célból, mert azoknak, akik elfogultságukban még mindig ott tartanak, hogy az egyházat nemtörődomséggel vádolják ebben a kérdésben, most bebizonyosodik az elvakult, rosszindulatú ferdtetésük.

Igaz, hogy akik a tanfolyamot rendezték, azt nem olyan ólazzal tették, hogy az elvakultak elleni vádaskodásokra tegyenek cáfolatot, hanem nemesebb és távolabbi célok lebegtek előttük, de fenti megállapítást leszögezni mégis jól esik annak, akinek bő alkalmat volt a tanfolyamon meggyőződni az egyház ezirányú tevékenységéről.

A tanfolyam a katolikus iskola helyiségében volt. Naponta öt előadás, illetve vita tette szinte egyetemi nivójúvá. Az előadók Sándor Imre, Márton Áron, dr. Rajka Gábor, dr. György Lajos, Gaál Tamás, dr. Sulyok István, Péter László (Temesvárról) és Bálint Ákos voltak, akik a gazdaságtörténetről, a nemzetgazdaságról, a munkáskérdésről, iskolán kívüli nevelésről, pedagógiáról, agrár- és ipariválságról, munkásszervezetekről, egyházi zenéről, szociális mozgalmakról, világnézeti nevelésről, szövetkezeti mozgalmakról stb. tartottak sorozatos előadásokat, amelyeket a hallgatóság nagy figyelemmel, érdeklődéssel kísért.

A hallgatók elszállásolásáról a falu jószívű székelly gazdái gondoskodtak dícséretreméltó vendégszeretettel, a főzést pedig Róth Istvánné vezetése alatt a helyi népszövetség tagjai végezték.

A tanfolyam megrendezéséért Sándor Imre népszövetségi igazgatót és Gaál Tamás alfalui esperest illeti hálás köszönet.

Beiratások a kolozsvári római katolikus főgimnáziumba. A kolozsvári római katolikus főgimnáziumban a beiratások szeptember 8-ig folynak. A IV. osztály helybeli és vidéki tanulóinak javító vizsgálatára szeptember 2-án reggel 8 órakor, az I—III. és V-től VII. oszt. vidéki tanulóinak javító vizsgálatára pedig szeptember 11-én reggel 8 órakor kezdődik. Az I. felvételi vizsgálat szeptember 12-én, az V-es felvételi vizsgálat pedig szeptember 7-én kezdődik. Veni Sancte szeptember 15-én reggel 9 órakor, a tanítás kezdete szeptember 16-án reggel 8 órakor.

A ditrói Kolping-fiúk győzelme Tölgyesen. A Ditrói Kolping Sportegylet labdarúgócsapata vasárnap Tölgyesen játszott és a Tölgyesi S. Clubot 1:0 arányban megverte. Dr. Józsa jól bírskodott.

De mit ér ez nekem? Sírok, sírok...

nov. 15.

Tegnap nem szóltam hozzá. Ma sem. Megnéztem Szent Tamást; Ida harmadik napja nem felel a Palocsay sürgető leveleire. Nyilván szakítani akar vele. Este a szalonban Zoltán megszólított, miért haragszom rá? En szóba álltam vele. De azért tovább gyűlölöm.

nov. 16.

Válasz Idától az öreg könyvben. Kegyetlenül rövid: „elég az ömlengésből, ne alkalmatlankodjék tovább”. Engem a bosszú vad gyönyöre töltött el. De aztán habozni kezdtem. Megsajnáltam Palocsayt és hirtelen zsebre vágtam, elsikkasztottam az Ida szakító levelét. Szegény Zoltán. Sajnálom őt. De azért gyűlölöm tovább.

nov. 17.

Megjötték Szoborházyék s Ida életre-halálra flirtel a hülye Stefi gróffal. Szegény Zoltán oly sápadt, oly beteg, nekem udvarol, — nagyon szenved s én nem haragszom rá többé: „hagyja, úgy is tudom, maga csak más akar velem féltékeny tenni.” Ő döbbenve néz rám, megragadja a kezemet: „pedig hogy tudnám szeretni magát! Csak elmondhatnék mindent!” — „Mondja!” — „Hát... hát egy levelet várok.” — Nekem nagyot dobban a szívem: „no, tán megkapja holnap.”

És most itt ülök és magam is megdöbbenek vakmerőségemtől. Az Ida elsikkasztott kegyetlen sorai helyett az ő írásával, az ő nevében új levelet hamisítok Palocsay számára:

„kedves barátom, tréfa volt, kérjen meg szépen s én szívesen megbocsátok, — holnap este ebéd előtt várom a fényes lócájánál”. Hamar le az éji sötétben... Már ott is voltam, becsusztattam a levelet a Szent Tamás gloszsaiba.

nov. 19.

Ó boldogság! Szervusz, kis naplóm, búcsúzom tőled. Tegnap óta százszor is eljártunk Zoltánmmal azt a kedves komédiát. En ott ültem az Ida hosszú, prémes köpenyében (ma se tudom, hogy mertem elcsenni és felvenni?) a lócán és reszkettem. — Zoltánom jött a sötétben sietve, megállt előttem, küzd magával, aztán bosszúsán tör ki:

— Hát tréfa volt?! Akkor nem kérek többet belőle. Amikor a Hubertusra idejöttem, még szerettem magát, de most úgy érzem, felébredek. Adieu!

En félve nyújtom feléje kezemet. Ő meg-
rázza:

— Meg is mondom: más szeretek, igen más... De mi ez? Kinek a keze ez?!

En felsikoltok, ő tovább faggat: „angyalom!” Aztán csak arra emlékszem, hogy édesen átkarolt. De mit is mondott aztán?... Jaj, ép itt a völgyemem a hátam mögött, nem hagy írni... Mit is mondott?

(Ez alatt erőteljes férfikézzel ennyi áll a napló végén):

— Ezt ni: szeretem... magát szeretem, aranyos Fannykám!

Szeptember 10-én lesz a híres csíksomlyói búcsú

A hagyományos csíksomlyói Mária nevenapi búcsú az idén szeptember 10-én, vasárnap lesz. Csíksomlyó: kegyelemhely, őseink buzgósa a „sok csodákkal ékeskedő Szűz Mária” égi oltalma tette azzá. A robotoló székel, de Erdély más vallású és nemzetiségű fia-leánya is szívesen jön el a történelmi viharokat látott csíki Boldogasszony lábához. Tőle esd menyei segedelmet, erkölcsi tisztulást, erőt, állhatatosságot minden szenvedő. Es nem hiába. Váratlan meglelések, ima-meghallgatások, csodás gyógyulások bizonyítják, hogy Ő akar és tud is segíteni! Csíksomlyón a történelem kövei beszélnek... A kegyhely Nagyasszonya hív: jöjjetek a régi hittel és megújuló lelkesedéssel! Szombaton és vasárnap Neve dicsérete hangozzék templomban és templomon kívül, mint régen!

Elmenekültek Lessing tanár gyilkosai

Jelentették tegnap, hogy Marienbadban lelőtték Lessing Theodor, Németországban emigrált egyetemi tanárt. A gyilkossággal kapcsolatban, mint Prágából jelentik, — a cseh sajtó élesen támadja a nemzeti szocialistákat és nyíltan azt írja, hogy nemzeti szocialista merényletről van szó. A gyilkosság ügyében eddig husz őrizetbevétel történt, bizonyítékok hiányában azonban kihallgatásuk után valamennyit szabadon bocsátották. Megállapították, hogy a merényletet több követők el, mert négy olyan lövést adtak le az egyetemi professzorra, amely nem egy merénylő fegyveréből származhatott. A merénylőknek tehát teljesen nyoma veszett és eddig semmi olyan adat nem került a nyomozó hatóságok birtokába, amely a tettesek kézrekerítését valószínűvé tenné. A cseh lapok azonban hangsúlyozzák, hogy a merénylet értelmi szerzőjét feltétlenül Prágában kell keresni. A lapok különben azt a komolytalanul ható állítást is megkockáztatják, hogy állítólag négyezer márkáért volt Lessing professzorra kifizetve. Felsőbb utasításra a cseh hatóságok rendkívüli módon megerősítették a határőrségeket s a határmenti városokban is sűrűn cirkálnak a motorbiciklis határőrök. Lessing professzor temetésére egyébként szendélyes tüntetéseket várnak.

Ujra trónra kerül a száműzött Amanullah?

Kabulból jelentik: Afganisztánban ismét erős mozgalom indult meg Amanullah volt király visszahozására. A mozgalom azonban köztársasági jellegű, úgy hogy Amanullah csak mint köztársasági elnök kerülhetne vissza alattvalói élére. A mozgalmat, hír szerint, Szovjet-Oroszország szítja és az afganisztáni politikai menekültek szintén szovjetországi földön gyülekeznek és innen tartják fenn az összeköttetést afganisztáni bajtársaikkal. A mostani király, aki különben Amanullah távoli rokona, egyre veszít a népszerűségéből az országban. Amanullah hívei nagy eréllyel lépnek fel és bizonyosra veszik a mostani király detronizálására irányuló akciójuk sikerét.

Három turista tragikus halála a Dolomitokban. Milánóból jelentik: A Brenta-völgy hegyvidékén a Dolomitok sziklალáncán lezuhant három német turista és halálra zuzta magát. Öten indultak el szerdán reggel Trientből a végzetes kimenetelű kirándulásra: két olasz hegyvezető, két müncheni férfi és egy sziléziai hölgy. A két férfi és az asszony később elmaradtak a vezetőktől s ekkor történt a szerencsétlenség. A három áldozat eltűnt az egyik mély szakadékban. A két vezető azonnal visszatért a völgybe és mentőexpedíciót szervezett, eddig azonban nem sikerült a három eltűnt turista holttestét megtalálni.

Kharbin rémnapjaiból

Fenti képünk akkor készült, amikor a japán csapatok megszállták Kharbin észak-kinai várost, a Mandzsúria miatti harcok idején.

Megszületett a „Kruckenkreutz“

Dollfuss szeptember 11-én a nagy nemzeti és katolikus ünnepen kifejté a Magyarországgal való együttműködés s a német kibékülés lehetőségét

Bécsből jelentik: Hofer megszőkötése — állítólag — megerősítette a kormány helyzetét. A lakosság nagy ellenszenvvel nézi a nemzeti szocialisták munkáját, akik egymásután követik el a különböző terrorcselekményeket. Szeptember 11-én, Ausztria nemzeti és katolikus ünnepén Dollfuss kancellár nagy beszédre készül, amelyben kifejté Ausztria álláspontját, a Németországgal való kibékülés s a Magyarországgal való együttműködés lehetőségeit. Ausztriában az utóbbi napokban

jelentősen megerősödött a „Hazafias front”. Uj jelvényt, úgynevezett „Kruckenkreutz”-ot is vezettek be, amely két egymást szelő négy-szögből áll.

Az osztrák lapok szerint Ausztria az Olaszországba szöktetett Hofer Ferenc ügyében nem indít diplomáciai lépéseket, hanem egyszerűen kiadatási eljárást tesz folyamatba és remélik, hogy Olaszország így is minden akadály nélkül kiadja a nemzeti szocialista vezetőt.

Tilea belügyi államtitkár beszéde a látogató sportújságírók bankettjén megütközést keltett Magyarországon

Elítélik a magyar lapok a sportújságírók magatartását, akik a Tilea beszédét kiváltották

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, a magyar sportújságírók egy kisebb csoportja nagyobb kirándulásra indult és Bulgáriából Románián keresztül akart Budapestre visszatérni. Bukarestben bankettet rendeztek a magyar újságírók tiszteletére, amelyen Tilea belügyi államtitkár is résztvett. Tilea ez alkalommal egészen szokatlan és kínosan ható modorban mondott „pohárköszöntőt” a fehér asztal mellett, beszédében erős szavakkal, szokatlan tónusban kritizálta a magyar kormányt. A budapesti sajtóban is visszhangja támadt a román belügyi államtitkár megnyilatkozásának s azt udvariatlannak találják. A magyar újságírók országos szervezete pedig az alábbi közleményt juttatta el a M. T. I.-nak:

„A magyar újságírók egyesülete szükségesnek tartja megállapítani, hogy a magyar

újságíróknak az a kisebb csoportja, amely a román fővárosban is megfordult, teljesen önálló sportegyesületet alkot és nem lehet őket azonosítani a magyar újságírók egyesületének országos szövetségével.”

A magyar sajtó általában elítéli a magyar sportújságírók utazó csoportjának magatartását, amivel Tilea különös nyilatkozatát kiváltották.

Aradról jelentik: Azok a magyar sportújságírók, akiknek turista csoportja napokat töltött Konstanzában és Bukarestben, ma Aradon keresztül visszautaztak Budapestre. Mielőtt elhagyták volna az országot, Aradról francia nyelven megleghangú táviratot intéztek Bukarest és Konstanza prefektusaihoz, illetve polgármesterekhez, köszönetet mondva nekik a vendéglátásért.

Igaztalan, durva és hálátlan vádak érték Reményik Sándort a „fiatal irógeneráció” részéről

— Tisztázzuk a fogalmakat a kolozsvári Ady Endre Társaság körül! —

A hírlapi vitatkozások és nyilatkozatok műfajára mindig úgy gondoltam, mint amit lehetőleg elkerül az ember. Csak olyan esetek kivételével, amikor a nyilatkozó és vitatkozó valamilyen sürgető erkölcsi parancsnak, ellenállhatatlan lelkiismereti kényszernek engedelmessé válik szíri igazságok, vagy általános jelentőségű jogügyek védelmére. Ugy érzem, benső kényszer következtében kell most vitába elegyednem dr. Kováts József cikkével, amely „A generáció, amely jelenkezik” címen mintegy tíz nappal ezelőtt látott napvilágot a Brassói Lapokban.

A cikk fiatal és ügybuzgó írója a Kolozsváron nemrégiben megalakult Ady Endre Társaságot ohajta népszerűsíteni s ezt a propagandairást kitűnő alkalomnak véli arra, hogy kicsinyes személyes okokból a nagy erdélyi poétán, Reményik Sándoron szurjon egyet pennahegyével. Teszi pedig ezt olyan hányaveti kellemtelenséggel, olyan megdöglöttségével, tájékozatlansággal, sőt rosszindulattal, amely mellett még akkor is nehéz volna szó nélkül elhaladni, ha személy szerint semmi közöm sem volna a szóbanforgó ügyekhez.

Lássuk, mit ír az Ady Endre Társaság szócsöve Reményik Sándorról ebben a cikkben, amelynek többi zavarosságaira és ellenmondásaira később térek rá.

„Az erdélyi irodalomban” — írja Kováts — „eleinte szinte aggodalommal beszéltek arról, hogy utánpótlás nem lesz, az impériumváltozással járó megrázkódtatások teremtették az erdélyi irodalmat is s amikor az a nemzedék, amely férfikora derekán élte át a történelmi időköt, kihalt, elhallgatnak a muzsák, az erdélyi magyar művészet és irodalom legjobb esetében epigonok és kontárok munkájában folytatódik. Ennek a pesszimista hurnak pengetői többnyire magyarországi katedrákról okoskodnak, idehaza az egy Reményik Sándoron kívül alig akad író, aki az utánpótlásról lemondóan beszélne. Az ő pesszimizmusának oka is teljesen személyes természetű és az „Uj Arcvonal” címmel megjelent, sajnos közepesen sikerült antológiával kapcsolatos. Amióta bizonyos ellentétek keletkeztek Reményik és az antológia szerkesztői között, szinte indulatosan fordul szembe Reményik Sándor a fiatalokkal, valahányszor irodalmi megnyilatkozásról vagy kísérletekről van szó. És mit tesz az ifjúság? Világnézeti vitáival kímözdítja Reményiket elefántcsonttoronyából s ha minden élesebben kollektív fogalom távol is áll tőle, feltámasztja benne a költői lelkiismeretet, féltéredre kényszeríti, költői pályafutása hanyatló ívén megírta vele a legszebb Reményik-verseket, amely legutóbbi kötetének címét is viseli, a „Kenyer helyett” címűt. Vezeklés ez a vers, a soha észre nem vett éhez és rongyos tömegek meglátása, passzív kétségbeesése olyan költőnek, akiben az individualizmus tipikus esszenciáját kapjuk, amely reprezentatív szélsőséges pontja a parnassziének programjának. Az erdélyi fiatal írók első jelentős bemutatkozása ez a vers, amelyet világnézeti ajándékozott a furcsa és meghatározó ócskaságok nagy erdélyi poétájának.”

Az aktuális irodalmi kérdésekben kissé járattanabb olvasónak valószínűleg nem tűnik fel azonnal, hogy ezek az idegen szavaktól hemzsegető, intelligenskedő mondatok milyen égbekiáltó számárságokat foglalnak magukban. Kováts szerint úgy látszik, kétféle esszenciája van az individualizmusnak, tipikus és nem tipikus esszenciája s a kettő közül az első található meg Reményikben s ezért azonos a Reményik programja a parnassziének programjával. Van fogalma Kováts annak, hogy kik voltak azok a parnassziének és mit akartak? Ha volna, akkor aligha fogná őket, akik bravuros pepecselő ötvösmunkával csiszolták ki ékszerszerű, gondosan programtalan, csak a művészi szépet megközelíteni akaró verseiket — egy kalap alá Reményik Sándorral, aki viszont rajtahagyja versein az anyag minden faragatlan durvaságát és merevségét, de ugyanakkor minden sorával megérez-

teti azt a közvetlen kapcsolatot, amely az élet és a vers között létezik. A parnassziének elsősorban formavirtuózok voltak, Reményik Sándor még utolsó sorban sem az. A parnassziének világtól elvonuló, aktualitásoktól távolmaradó lelkek voltak, míg Reményik Sándort, akinek ma Erdélyben a közönség legszelebb rétegeire van tényleges költői és gyakran társadalmi hatása, nem egyziben vádolták meg már azzal, hogy a külső események tulságos visszahatást keltenek benne és emiatt közel áll ahhoz, hogy alkalmi költővé váljék. Az individualizmus „tipikus” esszenciáját Ady Endrén is megtaláljuk, pedig az ő robusztus és társadalmi harcokat vívó egyéniségének igazán semmi köze sem volt a parnassziének finomkodásaihoz. Valóban bámulatra méltó az a bátorság, amellyel Kováts barátunk írni mer ezekről a dolgokról, anélkül, hogy még csak a lexikoni adatok körvonalazó ismereteivel is rendelkezne.

Ezek csak számárságok. De amikor azt meri írni, hogy Reményik az ifjúsággal folytatott viták következtében írta meg egyik versét, hogy ezzel a szociális hangú verssel az ifjúság ajándékozta meg Reményik Sándort, a furcsa és meghatározó ócskaságok poétáját, hogy a „progresszív” fiatalok termékenyítették meg Reményik Sándort, aki azelőtt nem látta a tömegek nyomorát, hogy így kényszerítette a fiatal irógeneráció féltéredre Reményiket, felbresztve írói lelkiismeretét — ebben már van valami olyan szemtelenség, amilyen a kakas szemtelensége, amikor eldicsekszik, hogy az ő kukorékolására kelt fel a nap. Nemcsak szemtelen, hanem beszantó, felháborító, szomorú és gusztustalan is.

Végül a cikk legbambább állítása, amely egyúttal brutális, hazug és gonosz vád is az önzelen, nemeslelkű, minden tehetséget felkaroló, minden irodalmi sikernek őszintén örvendő nagy író és ember ellen, az, hogy Reményik Sándor személyi sérelmei miatt egyetemlegesen haragszik az ifjúságra és ezért lekicsinyli és elgáncsolja annak irodalmi munkáját, kezdeményezéseit. A cikkíró, akiben — csak ezt tudom feltételezni — patológikus düh dolgozhatott sorai leírásakor, úgy látszik, nincs annak tudatában, hogy Reményik Sándorról ilyesmit állítani nemcsak tudatlanság és nyegleség, nemcsak szemtelenség és hálátlanság, hanem egyenesen — becselenség is.

Tanuja voltam annak a lelkes, önzetlen munkának, amelyet — éppen a fiatalok felkérésére — Reményik Sándor végzett az „Uj Arcvonal” antológia átoltatása, szelektálása és megírása körül. Ez a munka tele volt szeretettel, elnéző melegséggel és kedves tapintatossággal. Azonkívül komoly és nehéz munka is volt. Arról már igazán nem tehetett Reményik Sándor, hogy éppen a Kováts József egyik benyújtott (és később mégis kihagyott) írását találta alkalmatlannak arra, hogy nyomdafestéket lásson. Innen eredt az összeütközés Reményik Sándor és az „Uj Arcvonal szerkesztőse” (?) között. Az összeütközés kellemetlenségeinek, többek között éppen a Kováts által tanusított izléstelen magatartásának következménye volt, hogy én magam visszavettem írásaimat az „Uj Arcvonal”-tól, még az antológia megjelenése előtt. Azt mon-

danom sem kell, hogy Reményik Sándor ezek után is a legnagyobb szeretettel és tárgyilagos-sággal, amelyet legföljebb a jóindulat ingat meg néha, írt az „Uj Arcvonal”-ról, habár erről még maga Kováts szerkesztő is beismeri, hogy „sajnos közepesen sikerült”.

Legnagyobb sajnálattal bár, de ki kell jelentenem, hogy előttem, aki az „Uj Arcvonal” körüli eseményeket tüzetesen ismerem, Kováts József a jövőre nézve minden írói hitelét elvesztette.

Az otromba Reményik-bántalmakon kívül még zavaros furcsaságok is vannak ebben a szomorú cikkben. Egyik helyen leszzegezi, hogy az ifju irógeneráció és így az Ady Endre Társaság lényének legjellemzőbb sajátja, irodalmi működésének legkorszerűbb garanciája a progresszív világnézet. Más helyen pedig azt írja, hogy a művészi program érdekében semmiféle progresszív tartalmat nem hangsúlyoz, hanem minden világnézetnek helyt ad kiadványai között, ha az illető mű esztétikai minőségben megközelíti a művészi ideált. Melyik most már az igazság? Én magam idő hiányában nem vehetem részt az Ady Endre Társaság megalakuló gyűlésén, bár arra meghívást kaptam. Így nem vagyok tájékozva afelől, hogy van-e hát világnézete az Ady Endre Társaságnak? És ha van, milyen? Mit nevez Kováts József, az Ady Endre Társaság rosszul megválasztott szócsöve progresszív szellemnek, haladó világnézetnek?

Ha van ilyen világnézete ennek a társaságnak, vagyis azoknak, akik megalakulását kezdeményezték, tessék azt nyíltan bevallani, hogy azok, akiknek világnézete megegyezik vele, örvendő állhassanak a csatasorba, aki pedig nem ért egyet vele, félrehúzódhassék! Ha pedig nincs ilyen világnézet — értsük meg jól, ilyen közös „progresszív” világnézet, amelyet a Társaság minden egyes tagja maradék nélkül a magáénak vallana — hanem mégis inkább a művészi alkotás, az írói munka kvalitása, a tehetség számít — akkor mire jó világnézeti jelszavakat hangoztatni a sajtóban és így vezetni félre a közönséget?

A Kováts József cikkének megjelenésétől tíz nap telt el máig. Napról-napra vártam, hogy az „Uj Arcvonal” vagy az Ady Endre Társaság tagjai közül lesz valaki, aki nem hagyja a Reményiket ért brutális, igazságtalan vádakat önmagán száradni és nem nekem jut a válaszáadás személyes okokból kényelmetlen szerepe. Hiába vártam. Ezek után nem maradt más hátra, mint feltételeznem, hogy Kováts József közmegelegedésre beszélt. Mindezek miatt tehát, mindaddig, amíg ennek az ellenkezőjéről meg nem bizonyosodtam, amint az „Uj Arcvonalból” habozás nélkül kiléptem, úgy — kilépek az Ady Endre Társaságból is.

Lelkiismeretem szerint nem tehetek másként. Ennyivel, úgy érzem, tartozom — nem Reményik Sándornak, aki föltötte áll az ilyen vádakra és irodalmi tyukpereknek, hanem — önmagamnak, írói hivatásomnak, fiatalágomnak, sőt magának a fiatal irónemzedéknek is.

Kolozsvár, 1933. augusztus 29.

DSIDA JENŐ.

Vasárnap befejeződnék a kolozsvári színészek előadásai. Az a kis színtársulat, amelyik Fekete Mihály és Ihász Aladár vezetése alatt szép sikerrel játszott tíz nap óta Kolozsváron, vasárnap befejezi „szezontját”, mert a színházak szervezkedése megkezdődött. Az utolsó előadásuk vasárnap este a „Bolondóra” lesz.

AZ ÚJ, TELJES	
SZENTEK ÉLETE	
SCHÜTZ ANTAL szerkesztésében négy kötetben jelenik meg.	
Egy kötet ára:	
diszkiadás, bőr- kötésben	L. 240
Luxus vászonkötésben	L. 180
Egyszerű kiadás, egészvászonkötésben	L. 135
félvászonkötésben	L. 120
füzve	L. 90
Megrendelhető az Erdélyi Lapok központjánál.	
Az első, második és harmadik kötet már megjelent, a negyedik szeptemberben jelenik meg.	
Szent István-Társulat kiadása. A hatalmas mű nem hiányozhat egy keresztény család asztaláról sem.	

HIREK

Központi szerkesztőség:
Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II, 5
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sul yok István**
Claj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kr. e. 31
szeptember
2

Marcus Antonius halála

Shakespeare gyönyörű drámájában, az „Antonius és Kleopatra”-ban (amit Szász Károly fordított mesterien magyarra) állított örök emléket Antonius triumvirnek. Marcus Antonius Kr. e. 83-ban született és az anyja révén közeli rokona volt Julius Caesarnak. Viharos és mozgalmas volt az élete, mint a legtöbb érdekes világtörténelmi alaké. Shakespeare tollára való. Ifjúkorában Görögországba menekül hitelezői elől, de ott olyan sikeresen harcolt mint Gabinius prokonzul lovasságának vezére, hogy amikor Julius Caesar Hispániába vonult Pompeius híveinek leverésére, Marcus Antonius tette meg üdülési seregei főparancsnokává. Ez időtől Marcus Antonius állandóan feljebb küzdötte magát. Nagyszerű hadvezér volt, kitűnő szónok, jól ismerte a tömegek lélektanát és tudott a tömegekkel bánni. Egy ideig Róma korlátlan ura. Ciceró az ő római diktátorsága alatt tartotta legnagyobb filippikáit s állandóan támadta Antonius. Nem is tudta ezt a nagy szónoknak megbocsátani a nagy cselszövő és amikor egyezséget kötött Oktáviánussal és Lepidiussal s a triumvirek százzsámra gyilkolták le ellenségeiket, Cicerót is meggyilkolták. Később a triumvirek egymással is háborúba keveredtek, mert nem tudták az osztozkodásban meg egyezni, — s Antonius Egyiptomba vonult, ahol afelett való elkeseredésében, hogy nem érte el tervét, vággyát, s nem lehetett a római birodalom césárja — Kr. e. 31 szeptember 2-án kardjába dőlt és meghalt.

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Élénk szél, változó felhőzet, kisebb esők legfeljebb északon és keleten. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

A pápa magához rendelt három püspököt. Prágából jelentik: A cseh lapok közlése szerint XI. Pius pápa magánkihallgatásra rendelte a nyitrai, besztercebányai és nagyszombati püspököket. A lapok tudnivalók, hogy a nyitrai püspök, mint felvidéki érsek fog visszatérni a Szentatyától.

Elmaradt Vajda király kihallgatása. Bukarest. Saját tud. Vajda Sándor miniszterelnök csütörtökre bejelentett audienciája elmaradt. Beavatottak úgy tudják, hogy a miniszterelnök kihallgatása csak kedden fog megtörténni.

Dobrin urat Bukarestben is elutasították. Temesvár. Saját tud. Dobrin Cassius dr. temesvári ügyvéd, aki a minap a Katolikus Munkásszövetség és az ipari szindikátus ellen intézte sovinizta támadását, konfesztaóval fordult a reviziós bizottsághoz a közel tizenötmillió költséggel építendő monumentális Börze-utca munkálatai miatt. Ez az utca Temesvár legszebb utcája lesz, a hatalmas alépítményen már dolgoznak, felső burkolata pedig keramitból fog állni. Dobrin dr. fellebbezésének indokolása ugyanaz, amit már a városi nagytanács ülésén hangoztatott: kifogásolja a keramitot, „mert azt Magyarországról hozzák”. A reviziós bizottság azonban elutasította a konfesztaóval azzal, hogy nem tárgyalható, mivel ebben a kérdésben Dobrin dr. már a nagytanács ülésén kisebbségben maradt. Különben most már az egyéb részről emelt kifogásokat Bukarestben is elutasították, illetve elfogadták és jóváhagyták a város érvelését a keramit mellett. Utasították a várost, hogy lerövidített terminusra írja már most ki az árlejtést a keramitra is.

Rádióadó állomást építenek Temesvárra. Saját tud. Pénteken estére várják Temesvárra Muntean mérnököt a Rádió Társaság vezérigazgatóját, aki megbeszéléseket folytat dr. Gábor Liviusz főpolgármesterrel a Temesváron létesítendő rádióadóállomásra nézve (mert a balásfalvi terv nem vihető keresztül). Ez az ország második közvetítő állomása lenne. Temesvár városa nagyon örül ennek a tervnek, arról azonban még semmit sem tudunk, hogy ez milyen feltételekkel jár Temesvárra nézve.

Sikkasztó tisztviselő a nagyszalontai adóhivatalnál. Coroiu Mária pénztárosnő tízezer leit sikkasztott. A hiányzó összeget hozzátartozói megtérítették. A nagyváradai törvényszék Coroiu Máriát hathónapi elzárásra ítélte, de az ítéletbe beleszámította a vizsgálati fogságban töltött három hónapot és 13 napot.

Román templom Zombolyán. Temesvár. Saját tud. Zombolyán román templom alapkövét tették le. A község a templom céljaira eddig hétszáz ezer lejtel járult hozzá.

Kirabolták a krasznai községi pénztárt. Kraszna. Saját tud. Szerdáról csütörtökre virradó hajnalban még ismeretlen tettesek betörték Kraszna község házába s a pénzeszekrény felső rekeszében levő 17 ezer leit elvitték. Bár a csendőrség még nem ért el eredményt, minden remény meg van, hogy a betörők kézrekerülnek. A kár biztosítás útján megtérül a községnek.

A „dzsungel diktátora”

ez a rendkívül szép tigrispéldány, amelyet nemrég szállítottak a berlini állatkertbe.

A volt berlini rendőrfőnök szervezi át Kína rendőrségét. Grzeszinszky, volt berlini szocialdemokrata rendőrfőnök, aki a nemzeti szocialista forradalom győzelme után Párizsba menekült, a legközelebbi napokban Kinába utazik. A nankingi központi kormány felkérte, hogy vállalja a kínai rendőrség átszervezését s Grzeszinszky el is fogadta a megbízást.

Merénylet egy kör orvos ellen. Temesvár. Saját tud. Dr. Baracs Jenő sárafalvai kör orvos ellen merényletet kíséreltek meg. A kör orvos hetenként kétszer autón járja be kerületét. Csütörtökön délelőtt az Egres és Sárafalva közötti úton a kukoricásból kétszer rálöttek az autójára. A golyók szerencsére csak az autót találták. Dr. Baracs a csendőrségen és dr. Wiener Mór temesvári ügyvéd sógora útján az ügyészséghez is megtette feljelentését. Dr. Baracs azt hiszi, hogy a merénylet oka bosszú azért, mert a sárafalvai banknál a kényszerigeztség ellenére is ragaszkodott egymilliókétszáz ezer leies betétjének kifizetéséhez. Emiatt már többször életveszélyesen megfenyegették.

Az alacsonyan repült pilóta — lekaszálta a nézőt. Londonból jelentik: A Merioneth-grófságban levő Barmouth tengerpartján tegnapi rendezett látványos repülés során Tycack angol repülő tulságos alacsonyan repült. A repülőgép egyik szárnya elkapta a nézők soraiban álló egyik husz éves diákot, fejét bezúzta, úgy hogy a diák szörnyethalt. A szerencsétlenül járt diák fivére karját törte. A repülőgép a vízbe zuhant. Maga a pilóta is megsérült a fején.

Négy iskolát épít Nagyvárad tanácsa. Nagyvárad város választmányának péntek délelőtti ülésén a városi iskolák építésének ügye szerepelt napirenden. Elhatározták, hogy a huszmillió kölcsönből két és félmillió lei erejéig a Komendáns-réten, az Össi-telepen, a Kert utcán és a Str. Mărăsesti 3. sz. alatt iskolákat építenek, de mindezekig még az építkezés tervei sem készültek el. A választmány most utasította a műszaki ügyosztályt, hogy szeptember 10-ig készítse el a terveket s ebben az esetben még december előtt fel tudják építeni az iskolákat.

A tűzoltóparancsnok kérésére a tűzoltófel-szerelésekre és ruházatokra megállapított évi százezer leit, készpénzben utalják ki, hogy munkanélküli iparosokkal készíttessék el a ruhákat. A Pankolits uszoda vitás kerítés-ügye került ezután napirendre, amelynek során egy-éles és elkeseredett szóharc után dr. Pelle János ismét kivonult a tanácssteremből, a választmány pedig elfogadta dr. Soós István alpolgármester javaslatát és helyszíni szemlére ment ki, hogy megállapítsa, jogosan építtette, vagy sem Pankolits a közel 300 méter hosszú kerítést.

A tanfelügyelők nem csinálhatnak üzletet a saját tankönyveikkel. Bukarest. Saját tud. A közoktatási miniszter eltiltotta a revizorok és szubrevizorok, iskolai inspektorok tankönyveinek elhelyezését, azon kerülethez tartozó iskolákban, amelyben az illetők működnek — presszió megakadályozása végett.

Revolveres éjjeli támadás Czéczkén. Czéczkén (Bihar m.) csütörtökről péntekre virradó éjjel Todoruc Péter házat régi haragosa Boros Péter két barátjával megtámadta. Revolver és puskalövéseket adtak le, majd kövekkel dobáltak. A csendőrség a merénylet elfogta és a nagyváradai ügyészségre szállította.

Elütött a gyorsvonat egy kocsi. Temesvár. Saját tud. A Temesvár—Lugos közötti bukaresti fővonalon a 11. számú bukaresti gyorsvonat Remeténél a 336-os órház mellett elütötte Moise István 67 éves bélnici lakos kocsiját. A kocsi veje, a 21 éves Grniescu Jon és Cendea Elena 38 éves rékasi lakos ültek. A kocsi már áthaladt a síneken és a mozdony csak az utolsó kerekeit kapta el. A gyorsvonat megállt és a súlyosan sebesülteket beszállították a temesvári kórházba. A szerencsétlenség oka az, hogy a sorompó nem volt leeresztve.

Megszökött a zilahi börtönből egy veszedelmes utonálló. A vakmerő utonállásairól és bátoreseiről híres Farkas Mihály megszökött a zilahi fegyházból. Az esti szürkületben leütötte a fegyházort és hiányos ruházatban megszökött. A zilahi fegyház igazgatósága körtávirattal keresteti. Azt hiszik, hogy Nagyvárad felé vette útját, ahol családjá él. A nagyváradai rendőrség már körülfogta a házat, amelyben szülei laknak, de eddig még nem sikerült a szökevény nyomára akadni.

Megjött a nyári cápa. Kuchthabeni jelentés szerint ottani hajósok óriási cápát fogtak. Hossza tizenöt méter, súlya hétezeröttszáz font, a mája húsz hektoliter terjedelmű. Ezt a hirt azért nevezzük nyári cápának, mert az újságok az uborkaszezon alatt szoktak cápafogásos híreket leadni. A magyar lapokból híres a fiumei cápa, ami minden nyáron megjelen — legalább is a lapokban — a tengeri fürdőzők rémitésére.

Zürichi zárlat. Párizs 20.29, London 16.38, Newyork 361, Brüsszel 72.30, Milánó 27.20, Madrid 43.20, Amszterdam 208.35, Berlin 127.40, Bécs 72, schilling 57.75, Prága 15.33, Varsó 57.82 fél, Belgrád 700, Bukarest 308.

A Tökéletesség Tükre Speculum Perfectionis

Latin eredetűből fordította

Balanyi György
kegyesrendi tanár.

Ara füzve 120 lei és portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok”
könyvosztályánál.

Halálozás. Szatmáron meghalt Kara Györgyné 64 éves korában, negyvenévi házasság után. Férje, kilenc gyermeke, unokái, menyei és nagykiterjedésű családja gyászolja az áldottszívű uriaszonyt. Szombaton délután fél 6 órakor temetik a római katolikus temetőbe.

Lelőtte a védekező építész-mérnököt a vakmerő betörő. Brassó. Saját tud. Az utóbbi időben Brassóban egyetlen egy éjszaka sem mulik el anélkül, hogy rablótámadás vagy betörés ne történjék. A Schill-féle gépgyár mellett elhaladó Bruckenthal-utca 12. számú villában szerdán hajnali 5 órakor az ott lakó Brooser Hans építész-mérnök felesége arra lett figyelmes, hogy a hálószoba melletti erkélyen valaki motoszkál. Felköltötte még alvó férjét, aki az ágyból felkelve az erkélyre sietett. Amint az ajtóhoz ért, az erkélyről fegyver dördült és a mérnök súlyos sebbel a korlátján esett, majd összeszedve utolsó erejét, a támadóra rohant. Rövid küzdelem fejlődött ki a két férfi között, amelynek során a betörőnek sikerült a megsebesült mérnök kezétől kiszabadulnia és a kert sűrű bokrai között elmenekülni. A fegyverdörrenésre figyelmesek lettek a szomszédok is, azonban a betörőt nem tudták elfogni. A súlyosan sebesült mérnököt azonnal a közelben levő Flechtenmacher-féle szanatóriumba szállították, ahol megoperálták. Vállát roncsolta össze a 0-as sérültel töltött patron. Állapota súlyos, valószínűleg karját elveszti, le kell vágni. A nyomozás során megtalálták a rabló fegyverét és a sapkáját. A vallomások alapján sikerült megállapítani, hogy a bandita térdnadrágot viselt. A köztisztviselőben álló mérnök iránt általános a részvét városzerte.

Ezerhatszáz dollárt akart egy bukaresti magántisztviselő fogkrém-tubusban kicsempészni. Temesvár. Saját tud. A zombolyai vámtisztviselők az utóbbi időben egyre több valutacsempész nyomára jutnak. Így rövid idő alatt negyvennél több esetben állapították meg a csempészés kísérletét. Most azonban „nagy fogásuk” volt. A Simplon-expresszen, amely Temesvárról, illetve Bukarestből érkezett Zombolyára, a vámvizsgálat alkalmával egy Sabetay Nizsim nevű bukaresti magántisztviselő a vámtisztviselő kérdésére kijelentette, hogy ezer frankot és ezer leit visz magával. A bukaresti utas különben nem volt gyanakultó, a vámtisztviselő azonban mégis alaposabb vizsgálat alá vetette az illető poggyászát. A készletében többek közt egy tubus Nivea-fogkrémet talált, ezt felnyitotta a tartalmából egy keveset igekezett a kezére kinyomni. A tubus ugyan még egészen kemény volt s úgy látszott, mintha használatlan lenne, de fogkrém még sem volt benne. A tisztviselő erre felbontotta és papírba csavarva tizenhat százdolláros talált benne. Ez az összeg százkilencvenöt ezer leinek felel meg. Sabetayt rögtön leszállították a vonatról és eljárását indították ellene.

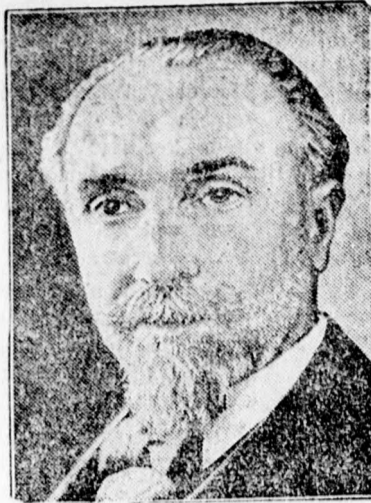
Könyvüdvöndöség!

GERELY JOLÁN
A MŰVELT
LEÁNY

Ez az első kat. szellemű leányoknak írt illemkönyv. A pedagógusok kezében pompás vezérfonal, a fiatal leányoknak pedig szeretettel eligazító jobará, a társadalmi élet sok külsőségeit is megkívánó szövevényeiben.

Csinos kiállításban, amatőr-kötésben, tetszetős, modern borítóval. Ara 84 L. és portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál

Montagu Norman, az Angol Bank elnöke,

aki eredménytelenül tárgyalta a dollár megszüntetéséről Roosevelttel.

Ultimátum a betegsegélyző pénztárnak. Temesvár. Saját tud. A városi nagytanács minapi ülésén Szappanos Gyula tanácsag interpellált a városi szanaszociális közbányában dolgozó munkások alacsony munkabérére miatt. Gábor Liviusz dr. főpolgármester vezetésével erre bizottság szállt ki Szanaszociálisra s a tapasztalattal az állandó tanács is foglalkozott. A nehezebb munkát végző munkásoknál a városi tisztelettel emeli a béreket, barakot épít, amelyben a munkások megpihenhetnek és kantint is állított számukra. Az állandó tanács ezenfelül még egy igen érdekes határozatot hozott. Hogy ultimátumot küld a betegsegélyzőnek, rendeljen ki állandó orvost Szanaszociálisra. A város a közbányában a munka élénksége arányában ötszáz-hétszáz munkást foglalkoztat s értékük horribilis összeget szállít állandóan a betegsegélyző pénztárnak. Ezzel szemben az egész környéken nem található orvos, holott közbányában mindig lehet balesettel számolni. Amíg a pénztár nem küld ki orvost, addig a város nem fizet pénztári illetéket.

Ismét nagy tűz volt Csikszenttamáson. Csikszenttamás község egyharmada leégett és most újabb tűzkárról érkezik jelentés. Csütörtökre virradóra Balogh Ferenc és Csók Mátyás gazdák csúre gyult ki. A tűz elharapozott és felgyújtotta Bogács Ferenc, Albert István és Bőjthe Albert csúreit, istállóit, amelyekben bennégett az öt gazda összes terménye és gazdasági felszerelése. A kár meghaladja a félmillió leit, amelyből biztosítás útján csak két gazda kára térül meg részben. A két csúr egyszerre fogott lángot és ebből gyújtogatásra következett a csendőrség és a nyomozást megindította.

Kifosztották Brassó város pénztárát. Saját tud. Vakmerő betörők éjszakájának idején behatoltak a városi adóhivatal pénztárába és 150 ezer leit elvittek. A betörők az éj leple alatt az ablakon keresztül hatoltak be a hivatali helyiségbe. A pénztárhoz nyíló ajtót kifürészelték, majd a hatalmas Wertheim-szekrény falának a megfúrásához kezdtek. Körülbelül 20 centiméter széles nyílást vágtak a pénzszekrény külső acélfalába. A belső acélfalon szintén egy nyílást vágtak, amelyen keresztül aztán kiemelték a szekrény belső tartalmát, körülbelül 150 ezer leit és az ablakon eltávoztak. A betörők vakmerőségét jellemzi, hogy az adóhivatal a város egyik legforgalmasabb pontján, a Korona szállóval szemben levő mellékutcában van, ahol mindig rendőrszem áll.

Ugyancsak Brassóban csütörtökön délután még ismeretlen tettesek álkulccsal behatoltak a Stinghe és Czellecz-cég Kút-utca 15 szám alatt levő asztalosműhelyébe, amely hátul az udvaron van. Felfeszítették a műhely mellett levő iroda asztalát és elvittek 35 ezer leit készpénzt. Csütörtök virradóra pedig dr. Mosoin János dr. királyi közjegyző Kolozsvári utca 22. szám alatt levő irodájába hatoltak be álkulccsal. Átkutatták az asztalok fiókjait, de pénzt nem találtak.

Gőzhengerrel a — pókok ellen. A délausztráliai Melbourne partvidékét legutóbb a szó szoros értelmében előzölötték a közel félméter nagyságú, tengeri óriaspókok, amelyek felbecsülhetetlen károkat okoztak a halállományban. A veszedelmes izeltlábuak néhány nap alatt irtózatoss pusztítást végeztek, sőt a növényzettől is annyira megtisztították a partot, hogy az teljesen kopár és kietlen pusztaság benyomását kelti. Viktória állam kormánya most kényszerrendszabályok életbeléptetését határozta el az óriaspókok fenyegető veszedelme ellen, amelyek már eddig is sokezer angol font összegű kárt okoztak a halászoknak. A sekély vízben tartózkodó pókokat gőzhengerrel akarja pozdorjává zúztatni.

Tíz kommunista vádlott közül hetet felmentett a bíróság. Temesvár. Saját tud. Részletesen beszámoltunk arról a kommunista bűnyűgyről, amely az ostromállapot megszűntével most már nem a hadbírószágon, hanem a temesvári törvényszék szűneti tanácsa előtt került gyorsított eljárás szerint tárgyalásra. A vád, mint jelentettük, főként ifjúkommunista szervezkedést rótt a vádlottak terhére. Ezek aradiak, temesváriak és kolozsváriak. A bíróság most hirdette ki az ítéletet és tíz vádlott közül három talált bűnösnek. Horváth János ifjúkommunistát, akinél sokszorosítógépet találtak, Puskás Juliánna volt kolozsvári lakost, aki kommunista röpiratokat készített és terjesztett és Csujor Józsefet, aki kommunista felhívásokat szerkesztett, egyenként egy évi börtönrre és ezer leit pénzbírságra ítélte. A többi hét vádlottat felmentette a törvényszék. Az ügyész megfellebbezte a felmentéseket, valamint a többiek büntetésének felemelését kérte. A védő a felmentéseket tudomásul vette, de fellebbezést jelentett be a három elítélt büntetésének leszállításáért.

Az alsóki járásból 1400 iparos közül 950 adta vissza iparendelvényét. Csikszenttamás. Saját tud. Semmi sem jellemzi jobban a tulhajtott adózással megölt kisipar székelyföldi siralmas helyzetét, mint a kászonalcsiki iparhatóság statisztikája. Az alsóki járás 16 községének 1400 kisiparosa közül 950 adta vissza az elmúlt évek folyamán iparendelvényét, úgy hogy csak 450 kisiparos tengeti magát ezidőszert. A megdöbbentő ipari lemondás egyedüli oka az aránytalanul kivetett magas adók. 950 adóalany szűnt meg néhány év alatt csupán egyetlen járásban és lehet-e csodálkozni, hogy az állami befeltelek megcsappantak. Ehhez járul, hogy a súlyos munkáspénztári járulékokat, az évekkal ezelőtt megszüntetett üzletek és felhagyott ipar után is kirójják. A Magyar Párthoz nap-nap után érkeznek ilyen panaszok, amelyek főlegesen zaklatják az embereket, kérvényezési- és bélyeg költségeknél teszik ki.

Európa-Vitorlás-hét a Balatonon

Blankenfeld, az új Európa-mester és kisézője, aki a balatoni vitorlás versenyen az első díjat nyerte.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei. Allátkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.

Adás-vétel.

Nagy ebédli szőnyeg és zongora eladó. Körös-u. 15.

Egy használt, de jókarban levő szobaajtó eladó. Bölcse-de-u. 2.

30 év óta fennálló fényképészeti műterem a város legfogalmasabb helyén sürgősen eladó. Szabó Dénes Oradea. Str. Gen. Moşoiu. 2.

Szép antik kandalló vagy kályhát megvételre keresek. Mészáros u. 6. II. em.

Egy hosszú zongora eladó Lakatos-utca 8. szám, emelet, ajió 13.

„Oriház Aradon elcsérelhető hasznoszerű nagyváradi vagy kolozvári házzal.“ Címeket kérem megadni a kiadóban.

Lakás

Két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, kamara azonnalra kiadó. Váradi Zs.-u. 17.

Kiadó azonnalra a fő-utca 7. szám alatt egy 3 vagy négyosztós komplett lakás, valamint Körös-utca 15. sz. alatt egy kétszobás lakás. — Érdeklődni ugyanott lehet.

Két- és háromszobás, fürdőszobás lakások november 1-re kiadók, Berkovits Ferenc-utca 38.

Kiadó lakás. Háromszobás, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel ellátott modern magánház augusztus 15-re. Strada Delavrance (Ritók Zs.) 40. kiadó.

Egy szoba, konyha szeptember 15-re kiadó. Petru Rareş (Péter-u.) 13 sz.

Eladó egy zongora és egy nagy ebédli-szőnyeg Körös-u. 15.

Alkalmazás

Reichsdeutsche, (rum. Staatsbürgerin) erstklassige, erfahrene Lehrerin mit perfektem, in Ausland erworbenen Englisch und Französisch, musikalisch, sucht Stelle zu grösseren Mädchen in gutem Hause. Prima Referenzen. Adr: Fr. Heinecius, bei Frau von Hatfaludy, Targu-Mures Str. Bratianu 39.

Elsőrendű tőke-segédet azonnalra keresek. Röllich Parcoul Ştefan cel Mare 19 Oradea.

Különféle.

Intelligensszolid tisztviselőleány feltétlenül megbízható katolikus családnál, esetleg intelligens özvegy őrasszonyánál teljes ellátást keres. Cím a kiadóban.

„Tanév“ jelígre levél van a kiadóban.

Zenker Margit szabászi iskolájában újabb tanfolyam kezdődik szeptember 1-en Schlauchtér 2.

Iskolabárázó gyermek vagy diák ellátásra felvételt, cím: Alex Russó 2. (volt Károly-utca) Velenecén.

Intelligens román diákleánytól társalgási órát venne urileány. Cím: Tudor Vladimirescu 27. (Magyar-utca).

Középiskolás magántanulók előkészítését vállalom. Dr Czumbel Károly. Miron Cristea u. 13. (Popper melletti utca.)

Német-francia zongorázni tudó kisasszonyt keresek. Ajánlatokat kér Krizsevszky Albiné, Somcuta-Mare. Jud. Sarmar.

RÁDIÓ

(Az órákat közép-európai idő szerint közöljük).

Vasárnap, szeptember 3.

Bukarest. 10 Vendéglői zene. 11 Jonescu-zenekar. 12 Szimfonikus gramofon. 13 Könnyű- és román zene gramofonon. 17 Marcu-zenekar. 18.15 Marcu-zenekar. 19.20 Tánclémez. 19.40 Rádiózenekar. 20 Seidmann szaxofonművész. 20.20 Schrammel-négyes. 21.05 A Fanica Luca-zenekar román népzeneje.

Budapest. 9.15 Hírek. 10 Katolikus istentisztelet. Majd: Operazenekar (Dohnányi-Végh). 14 Gramofon. 15 Gazdasági előadás. 15 Gramofon (Budapest II.) 15.45 Veres Lajos cigányzenekara. 16.45 Bonkáló Sándor előadása. 17.15 Munkáslárdák. 18 Karinthy Frigyes felolvasása. 19.15 Operettelőadás (A naplopó). 22 Stefániai Imre zongorázik. 22.50 Bura Károly cigányzenekara.

Erdemes meghallgatni:

Langenberg 20—24-ig Mindenki a fedélzetre címen vidám-est. Milánó 20.40 Massenet: Le jongleur de Notre Dame c. csodajáték. Róma 20.45 Operettelőadás. Cucina: Stenterello. Bécs 16.50 Európai kupamérkőzés közvetítése Milánóból.

Hétfő, szeptember 4.

Bukarest. 12 Tőzsdei hírek. Vizállás. Könnyű lemezek. 12.45 Beszélőújság. 13 Gramofonlemez. 17 Rádiózenekar. 18.15 Rádiózenekar. 19.20 Dallemezek. 19.40 Rádiógyetem. 20 A Szarvas-trió. 20.30 Felolvasás. 20.45 Saint-Saens: F-dur trió. 21.15 Jazz. 21.45 Hírek.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Honvédenekar (Fricsay). 13.30 Gordonka — ének (Baranyai-Sánthy). 15.30 Diákféltóra. 16 Arányi Mária előadása. 17 Gramofon. 18 Munkásláda. 18.30 Kiss Lajos cigányzenekara. 19.15 Móricz Pál előadása. 20 Kondor Leó és Radó József szerzeményei. 21.30 Operazenekar (Fridl.) 22.40 Kreszné Drevett Nóra zongorázik. 23.20 Bachmann-jazz (Fekete).

Erdemes meghallgatni:

Berlin 20.05 Operaközvetítés. Zweinger: Az ikeracsák. Langenberg 20.05 Zenei körutazás. London 20 Wagner-est a Queens Hallból. Varsó 20 Operettelőadás. Kálmán Imre: A bajadér. Bécs 19.25 Operaközvetítés. Verdi: Macbeth.

Kedd, szeptember 5.

Bukarest. 12 Tőzsdei hírek. Vizállás. Könnyű lemezek. 12.45 Beszélőújság. 13 Gramofonlemez. 17 Mocol-zenekar. 18 Beszélőújság. 19.20 Hangszeres zene lemezen. 19.40 Rádiógyetem. 20 Kozen énekesnő és a rádiózenekar hangversenye. 20.20 Rádiózenekar. 21 Felolvasás. 21.15 Rádiózenekar.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Szalonzene (Bertha). 13.30 Horváth Jani cigányzenekara. 16 Hajós Terézia állatmeséi. 17 Székely Vladimir előadása. 17.30 Srammelzene (Bock Hilda). 18.10 Pásztor József elbeszélése. 18.30 Gramofon. 19.30 Magyar Sándor és Tóbiás Frigyes párbeszéde. 20 Frits Miklós gitárjátéka. 20.30 Európa-hangverseny Berlinből. 22 Toll Árpád cigányzenekara. 23 Lantos-jazz (Vajda).

Erdemes meghallgatni:

A német állomások Beromünster, Milánó és Budapest 20.30 Európai hangverseny. Róma 20.30 Operaelőadás. Alfano: Sakuntala.

Szerda, szeptember 6.

Bukarest. 12 Tőzsdei hírek. Vizállás. Könnyű lemezek. 12.45 Beszélőújság. 13 Gramofonlemez. 17 Rádiózenekar. 18 eBeszélőújság. 18.15 Rádiózenekar. 19 Felolvasás. 19.20 Pomán zene lemezen. 19.40 Rádiógyetem. 20 Szarvas Antal hegedűművész. 20.30 Felolvasás. 20.45 Stavar Nistor kürtművész. 21.45 Bernhardt István zongorázik. 22 Közvetítés a Piccadilli-vendéglőből.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Ének — hegedű (Pálffy-Zipernovszky). 13.30

Honvédenekar (Fricsay). 15.30 Diákféltóra. 16 Vizváry Mariska előadása. 18.15 Nagy Adorján előadása. 18.40 Palotai Árpád énekel. 19.20 Szimfonikus előadás (Cs. és kir. gyöngyélet). 21.40 Temesváry János brácsázik. 22 Bura Sándor cigányzenekara. 23 Gramofon.

Erdemes meghallgatni:

London 20 Brahms-est a Queens Hallból Szigeti József közreműködésével. Milánó 20.30 Operettelőadás. Fall Leó: A kedélyes paraszt. Pozsony 17.55 Magyar óra. Felolvasások, zongora és zenekar.

Csütörtök, szeptember 7.

Bukarest. 12 Tőzsdei hírek. Vizállás. Könnyű lemezek. 12.45 Beszélőújság. 13 Gramofonlemez. 17 Dinicu-zenekar. 19 Felolvasás. 19.20 Könnyű lemezek. 20 Lupescu baritonénekes estje. 20.20 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 21 Felolvasás. 21.15 Bizet. Gyermejátékok. 21.45 Beszélőújság.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Állástalan Zenészek Zenekara (Melles). 13.30 Gramofon. 16 Havas István előadása. 17 Müller Vilmos előadása. 17.30 Kovács Mária énekel. 18.15 Operazenekar (Fridl.) 19.45 Nagy Endre cseregése. 21.35 Rácz József cigányzenekara. 22 Külügyi negyedóra. 22.45 Károly-jazz.

Erdemes meghallgatni:

Berlin 20.40 Mikrofonriport a Siemens gyárból. Daventry 23.05 Hangverseny nyolc zongorán. Leipzig 20 A leipzig szimfonikusok hangversenye. Milánó 20.30 Operaelőadás. Alfano: Sakuntala. Poste-Parisien 21 Cigányzene Tousquet-fürdőből.

Péntek, szeptember 8.

Bukarest. 12 Tőzsdei hírek. Vizállás. Könnyű lemezek. 12.45 Beszélőújság. 13 Gramofonlemez. 17 Rádiózenekar. 18.15 Rádiózenekar. 19 Előadás. 19.20 Rádiógyetem. 19.40 Opera gramofonon, közben beszélőújság. Utána Mocol-zenekar.

Budapest. 9.30 Hírek. 10 Katolikus istentisztelet. 11.15 Görög katolikus istentisztelet. Utána: Operazenekar (Berg-Bodó). 14 Gramofon. 15.45 Müller József előadása. 16 Fejes szalonzene. 17 Lőrinczy György elbeszélése. 17.30 Kelemen Lajos énekel (Kurina). 18.30 Gajary György előadása. 19 Rendőrzezenekar (Szóllóssy). 20 Színmű-előadás (Piros pohár — zöld pohár). 22.45 Dullien Klára hegedül. 23.40 Veres Lajos cigányzenekara. Guttenberg-jazz és Kalmár Pál.

Erdemes meghallgatni:

Kassa 18.20 Libay H. magyar dalokat énekel. Leipzig 21 Szerenád a drezdai Zwingerből. Pozsony 19.30 Operaközvetítés. Smetana: Az eladott menyasszony. Prága 19.30 Operaközvetítés. Mozart: Figaró házassága.

Szombat, szeptember 9.

Bukarest. 12 Tőzsdei hírek. Vizállás. Könnyű lemezek. 12.45 Beszélőújság. 13 Gramofonlemez. 17 Sibiceanu-zenekar. 18 Beszélőújság. 18.15 Sibiceanu-zenekar. 19.20 Hangszeres zene lemezen. 20 Roma Nia operettalokat ad elő. 20.45 Mendelssohn brácsaművész. 21.15 Fanica Luca-zenekar: Román zene.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Dénes György cigányzenekara. 13.30 Mándits-jazz. 16 Harsányi Gizi előadása. 17 Kiss Ferenc dr előadása. 17.30 Uray Margit zongorázik. 18.10 Ferenczy Károly énekel. 18.55 Űgetőverseny-közvetítés (Domsa). 19.15 Gramofon (Budapest II.) 19.15 Rádióamatőrposta. 19.40 Odry Árpád előadástje. 20.10 Operettközvetítés (Cigányprimás). Utána: Gramofon.

Erdemes meghallgatni:

Berlin 20.05-től 1-ig Tarka-est. Daventry 21 Szórakoztató zene Major Aranka énekével. Bécs 19.25 Adele Kern áriákat énekel. 20.15 Operettelőadás. Granishstaeden: A hercegnő parancsára.

Kávéházakban, vendéglőkben mindenütt kérje az „Erdélyi Lapok“-at.

Szerkesztői üzenetek

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

U. J. Arra a kérdésre, hogy hogyan tegye el a szőlőt házilag télire olyanformán, hogy az mindenkor frissen hasson, romlatlanul elálljon és gusztusosan kerüljön a fogyasztó elé, a következő módszert ajánljuk:

Vegyünk egy nagyobb ládát. Annak aljába fél tenyérnyi magasságban hintsünk közönséges, de száraz fűrészport. Azután vizsgáljuk meg a szőlőfürtöt. Kis, hegyes ollóval vágjuk ki belőle azt a részt, amely romlott. Nemcsak a rossz szőlőszemet vágjuk ki, hanem a tönkrement szarát is. Jól nézzük meg, hogy sehol hibás, rothadt szem és szár ne maradjon a fürtön. Az eltenni kívánt fürtöket megmosni nem szabad! Ráérünk akkor is, ha fogyasztani akarjuk. Rakjuk a szőlőfürtöket a fűrészporba, de ne túl sűrűn, úgy hogy egymással ne érintkezzenek. Ha ez megvan, akkor fedjük be ismét egy tenyérnyi magas rüreszpórral. Mindezt addig folytatjuk, míg a láda tele nem lesz. A legfelső réteget szintén fedjük be fűrészporral. Ha gondosan jártunk el, úgy „konzerváltunk“ magunknak szőlőt, hogy ez még fél év múlva is ép, egészséges szőlő marad. Ez a bebizonyított legjobb módszer! Az ételkamrában madzagon való lógás idejétmulta rendszer!

SPORT

A torinói diák-világ bajnokságok

— A román kiküldöttek és a magyar atléták végleges névsora —

Bukarestből jelentik: A torinói diák világbajnokságokon harminckét nemzet versenyzői vesznek részt. A legnagyobb számú indulót természetesen Olaszország küldi harcba, utána Németország következik kilencven résztvevővel. A világbajnokságok programja a következő:

Futball: szeptember 1—10; evezés: szeptember 1—3; kosárlabda: szeptember 1—10; tenisz: szeptember 1—3; rugby: szeptember 1—10; vívás: szeptember 1—10; úszás és vízipóló: szeptember 3—6; atlétika: szeptember 1—7.

A román kiküldöttek végleges névsora a következő:

Futball: Burdan, Jancovici, Sfera, Gain, Dobosan, David, Ploesteanu, Sepi és Surlasiu (Kolozsvár), Dehelean és Carte (Temesvár),

A torinói magyar atlétacsapat

Budapestről jelentik: Tegnap délután az MFSE és a MASz kiküldötte végleg döntött a főiskolai világbajnokságokra kiküldendő atlétacsapat ügyében. Megállapították azt a nyilvánvaló tény, hogy Torinóban is az atlétikában lesz a legerősebb konkurrencia, jóval nagyobb, mint bármely más sportágban. A különböző országokból olyan világklasszisok vonulnak fel, hogy a magyar versenyzők nagyobbik részének még helyezési esélye is kevés.

Ennek ellenére azonban a más sportágakban való képviseltetés mértékét szem előtt tartva, arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a versenyek gerincét képező atlétikában szükség van megfelelő arányú képviselőre. 14 versenyző kiküldetését határozta el a bizott-

Stanciu, Munteanu, P. Válcov és Schileru (Bukarest). Ezekből a játékosokból a helyszínen állítják össze a mérkőzésekre kiálló csapatot.

Úszás: Ziegler Emil Kolozsvár, Ziegler 800 és 1500 m-en indul.

Tennisz: Botez és Stăncescu.

Atlétika: Kovács (100, 200 m.), Herold (gerelyvetés, 110 m. gát, hármas ugrás), Lupan (távolugrás). Női atlétika: Angela Petrovici (100 m., 80 m. gát, távolugrás), Dahinten (80 m. gát, gerelyvetés, diszkoszvetés). A román diákcsoport vezetősége az utolsó pillanatban eltekintett az előzőleg kijelölt Bakó, Beju, Popovici és Buciu atléták kiküldetésétől és helyettük, nagyon helyesen, vívókkal bővítette ki a létszámot. Ilyenformán négy vívó indult Torinoba: Dehelean, Bartunek, Hintz és Spitzer. Mindannyian kolozsváriak.

ság és még így is két országos bajnok esik ki a csapatból. A végleges lista a következő:

Biztosan megy 12 versenyző. Ezek: Nagy, Bodosi, Stumpf, Várszegi, Csányi, Solty, Kulitz, Bácsalmási, Boross, Hermann, Ignátz, Govrik. (Pertich Rózsi kiküldése is elhatározott dolog.)

Zsuffka és Megyeri pénteken délután próbát ugrik. Ez nem megy eredményre, csak azt akarják megállapítani, hogy bírják-e az ugrást. Ezután orvosi vizsgálat következik és ha ez is kielégítő, akkor ők egészítik ki a csapatot 14 főre. Ha valamelyik nem mehet, helyébe először Arany, másodsor Duha kerül.

Az atlétacsapat vezetését Ferenczy Ödön vállalta.

Bukarestben még van pénz. A Ripensia-Ferencváros mérkőzés bevétele 445.000 lei volt.

Példátlan sportbotrány Temesváron. A temesvári district, miután az elnök nem képviselte a liga előtt a tagok megállapodása értelmében az ügyüket, bizalmatlanságot szavaztak Sepi Silviusnak és ennek megtörténte után, mind a négy tag otthagya a district ülését, ahol csak az elnök maradt.

A középeurópai kupa első döntő mérkőzése vasárnap lesz Milánóban az Ambroziana és az Austria között. Az Ambroziana két új délamerikai játékost szerződtetett, Tabascot és Facciot, akiket szerepeltetni akar az Austria ellen.

Egmond világbajnok is professzionista lett. Az országúti kerékpáros világbajnok után most Van Egmond a pálya-világbajnokság győztese is professzionista szerződést írt alá.

Bulgária nem hagyja magát. Bécsből jelentik: A labdarugóvilágbajnokság selejtezőjében, mint ismeretes, Ausztria, Magyarország és Bulgária egy csoportba kerültek, amelyből a selejtezők két helyezettje kerül a döntőbe. A magyar és osztrák szövetségek megegyeztek abban, hogy sorshuzással döntenek el, hogy melyikük válogatott csapata mérkőzik meg Bulgáriával és verje ki a további küzdelmekből. A bulgár szövetség azonban tiltakozott rövid uton való elintézésé ellen, aminek eredménye az lett, hogy a bulgárokat szeptember 8-ára Bécsbe hívták meg egyezkedésre. A bulgárok mindkét ellenfelükkel: Ausztriával és Magyarországgal is akarnak játszani érthető okokból.

Új kalapácsvető rekord. Dr O'Callaghan ír kalapácsvető, a kétszeres olimpiai bajnok 53.94 m-es eredményével új kalapácsvető rekordot állított fel.

A svéd atlétikai bajnokságok félelmetes eredményei

Szombaton és vasárnap zajlottak le a svéd atlétikai bajnokságok, 20.000 néző előtt Stockholmban. Meglepő, hogy Svédországban annyi nézője van az atlétikának, mint nálunk a futballmérkőzésnek. A bajnokságok részletes eredményei a következők:

100 m: 1. Mentzer 10.9, 2. Bergman 10.9, 3. Sandström 10.9. — 200 m: 1. Mentzer 22.5, 2. Strömberg 22.6, 3. Pettersson 22.7. — 400 m: 1. Strömberg 49, 2. Pettersson 49.2, 3. Wachenfeld 49.3. — 800 m: 1. Larson 1:53.2, 2. Ny 1:58.3, 3. Wennberg 1:58.6. — 1500 m: 1. Holmgren 3:58.2, 2. Pettersson 4:00.2, 3. Öhlin 4:01.2. — 5000 m: 1. Mognusson 14:43.8, 2. Pettersson 14:44.4. — 10.000 m: 1. Lindgren 31:38.4, 2. Möller 31:57.7. — 110 m gát: 1. Pettersson 15.1, 2. Gustavson 15.2, 3. Gelgren 15.4. — 400 m gát: 1. Areskough 53.6, 2. Pettersson 55.1, 3. Lundgren 55.2. — Magas: 1. Lundquist 188, 2. Bergström 188, 3. Hansson 185. — Rúd: 1. Lindblad 400, 2. Ljungberg 390, 3. Jacobsson 365. — Hármas: 1. Svensson 15.18, 2. Holmberg 14.72, 3. Ljungberg 14.07. — Távol: 1. Svensson 724, 2. Hallberg 719, 3. Nurin 693. — Súly: 1. Norrby 15.05, 2. Ramhqvist 14.58, 3. Hedvall 14.28. — Diszkosz: 1. Adersson 47.03, 2. Hedvall 46.71, 3. Berg 43.59. — Gerely: 1. Strandquist 64.36, 2. Nilsson 60.73, 3. Salström 60.25. — Kalapács: 1. Jansson 50.17.

Katolikus labdarugószövetség Hollandiában. A hollandiai katolikus labdarugószövetség az utóbbi három esztendő alatt 8000 új taggal gyarapodott. Hollandia öt egyházmegyéjének területén 26.974 felnőtt ifjú van tömörítve 806 sportegylet 1403 csapatában. Az ifjúsági játékosok száma 1863. E szám 1931 óta kétszeresére növekedett.

Kölykök rekordja Kispesten. A kispesti kölykök egyik legutóbbi mérkőzésen 21 gólt lőttek. Csaknem minden második percben beadtak egy gólt a kispesti srácok.

Aranyóra a bajnokságért. A genfi Servette vezetősége, a svájci bajnokságot nyert csapata minden tagjának aranyórát ajándékozott.

A NAC turaccapata vasárnap Montreuilben. Hétfőn a francia kupabajnok Olympique Lilloise ellen játszik. Egy évvel ezelőtt az FC Montreuil 5:3-ra verték, míg az Olympique (Lille) 5:2-re. A téli tura során az Olympique Lilloiseval 1:1 arányú döntetlennel végeztek, úgy hogy a mérkőzés most revansnak számít. Czinczér nélkül a NAC valószínűleg vereséget szenved a kitűnő formában levő kupagyőztestől. A zöld-fehérek utolsó turamérkőzése szeptember 10-én Zürichben lesz. A Hungária elleni budapesti mérkőzés későbbre marad.

A Gloria CFR legyőzte a belgrádi Obilicset. Aradról jelentik: A belgrádi kerületi bajnok játéka nagy meglepetés. Egészen kezdetleges futballt játszanak és csak a Gloria gyenge csatársorának köszönhető, hogy nem szenvedett katasztrófális vereséget.

Szeptember 1-én tartják meg Torinóban a diákolimpiászt, amely 1924-ben Varsóban, 1927-ben Rómában, 1928-ban Párizsban és 1930-ban Darmstadtban volt és amelyen 32 nemzet fog találkozni. Négy német résztvevő készülődés: (balról jobbra) Eberle és Sievert (diszkoszdobás és távolugrás), Buhss (evezés) és Rottbrock (400 m. gátfutás).